

Space for Available
for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

preetnamausa@gmail.com

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਮੁਰਾ ਸੱਚ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 344, 06 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 12 ਮਾਰਚ, 2026 ਵੈਬਸਾਈਟ: www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਕਰੀਬ 4 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ

‘ਆਪ’ ਸਰਕਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਮੁਫਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ‘ਤੇ ਅੜੀ, ਕਿੰਨਾ ਵਾਜਬ ਹੈ ਇਹ ਬੋਝ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਵਾਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਜਦੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਬਜਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਗੇ ਤਾਂ ਸਭ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਉੱਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਬੋਝ ਚਾਰ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਨੂੰ ਛੂਹ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਜਦੋਂ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰ ਮੁਫਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਚੋਣ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਕਿੰਨਾ ਬੋਝ ਪਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਰ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮੁਫਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਰਾਸ਼ਨ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਲਗਭਗ 950 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਬੋਝ ਪਵੇਗਾ। ਮੁਫਤ ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲੀ- ਘਰੇਲੂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 300 ਯੂਨਿਟ ਤੱਕ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ (ਜ਼ੀਰੋ ਬਿੱਲ) ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਯੋਜਨਾ 90 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ 2022 ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤਿੰਨ ਸੌ ਯੂਨਿਟ ਮੁਫਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੇ ਬਿਜਲੀ ਟੈਰਿਫ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ 2025-26 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਖੇਤਰ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਮੁਫਤ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ 7 ਹਜ਼ਾਰ 614 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਬਿਜਲੀ ਸਬਸਿਡੀ ਉੱਤੇ 2 ਹਜ਼ਾਰ 893 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਆਉਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਉੱਤੇ 9 ਹਜ਼ਾਰ 992 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਆਉਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ 20 ਹਜ਼ਾਰ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਬੋਝ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 2026 ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਮੁਫਤ ਨਕਦੀ ਰਹਿਤ ਇਲਾਜ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕ ਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2025-26 ਵਿੱਚ 778 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸਨ। ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਮਦਨ ਸੀਮਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਾਵ ਹਰ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ, ਲਗਭਗ 65 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ‘ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਭਾਰ

ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਬੱਸ ਸਫਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਵੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਦਿਖਾ ਕੇ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਉੱਤੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ 450 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਖਰਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੁਫਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਯਦ ਰਹੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਫਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੰਡਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਵਾਂਗੇ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਮੁਫਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਉਪਦਰ ਸਾਹਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਹੁਣ ਕਿੰਨਾ ਕਰਜ਼ਾ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਆਪ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਗਰਾਫ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰ ਹੁਣ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਬੋਝ 4 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਨੂੰ ਛੂਹ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਵਿਰਾਸਤੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਦਰਾਇਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਆਪ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚਾਲੂ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਵਧ ਕੇ 4.17 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ 3.82 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ 9 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ 31 ਮਾਰਚ 2025 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ‘ਤੇ 3.83 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ, ਜੋ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਦਾ 44 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਣਦਾ ਹੈ। 44.47 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ਾ-ਜੀਐੱਸਡੀਪੀ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 3 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਏ ਗਏ ਨਵੇਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ 35 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਹੋਰ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਪੂਰਾ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ‘ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਧਾਰ ਲਏ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦਾ 15 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹਿੱਸਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਰਤਣ ਵਾਸਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ 48.25 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 44.47 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਜੀਐੱਸਟੀ, ਐਕਸਾਈਜ਼, ਵੈਟ (ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਉਲੀਕਦਿਆਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕੰਸੋਲੀਡੇਟਿਡ ਸਿੰਕਿੰਗ ਫੰਡ ਅਤੇ ਗਰੰਟੀ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। 31 ਮਾਰਚ 2022 ਤੱਕ ਸੂਬੇ ਕੋਲ ਕੰਸੋਲੀਡੇਟਿਡ ਸਿੰਕਿੰਗ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 3,027 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗਰੰਟੀ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ 2025 ਤੱਕ ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ ਵਧ ਕੇ ਕੰਸੋਲੀਡੇਟਿਡ ਸਿੰਕਿੰਗ ਫੰਡ ਵਿੱਚ 10,738 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਗਰੰਟੀ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਫੰਡ ਵਿੱਚ 982 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 11,720 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।-

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਭਾਰ ਹੇਠ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ‘ਪੰਜਾਬ ਗਰੀਬ ਸੂਬਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣਾ ਚੋਣ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਿਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁੱਮਣ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁੱਮਣ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ

ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਚੋਣ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾ ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਪਵੇਗਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਸੂਚੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਘੁੱਮਣ ਮੁਤਾਬਕ, ਸੂਬੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ਾ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਲਟਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਰਜ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ਾ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਜਾਂ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ

2022 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਗਾ ਵਿੱਚ 2021 ਵਿੱਚ ‘ਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ’ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੀ ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ 1,000 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਵਾਅਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। 2021 ਦੀ ਮੋਗਾ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਪੈਸਾ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। 2022 ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਗਈ, ਪਰ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਹੀ।

ਈਰਾਨ-ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਵਧ ਰਹੀ ਤੇਲ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਮਿਡਲ ਈਸਟ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 50 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਉਛਾਲ ਆਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਨਿਰਯਾਤਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਕਤਰ ਐਨਰਜੀ' ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਲਾਂਟਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਫੌਜੀ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਤਪਾਦਨ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੇਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮਿਆਰੀ ਕੀਮਤ ਯਾਨੀ 'ਬ੍ਰੈਂਟ ਕਰੂਡ' ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ 10 ਫੀਸਦੀ ਵਧ ਕੇ 82 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ (ਸਟਰੇਟ) ਦੇ ਨੇੜੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 'ਸਟਰੇਟ' (ਜਲਡਮਰੂ) ਦੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਤੰਗ ਜਲ ਮਾਰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਨੇ ਦੇਸ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਲੰਘਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਲਗਭਗ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਇਸੇ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ 'ਐਫਟੀਐਸਈ 100' ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਫੀਸਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ। ਮਿਡਲ ਈਸਟ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਖੇਤਰ (Airspace) ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖੀ ਗਈ।

ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਇ
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੰਬਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀਮਤਾਂ 100 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਈ ਸਥਿਤ ਕੰਸਲਟੈਂਸੀ 'ਕਮਰ ਐਨਰਜੀ' ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀ 'ਸ਼ੈੱਲ' ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੌਬਿਨ ਮਿਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਛਾਲ ਤੁਰੰਤ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗਾ

ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਲ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਖ਼ਬਰਾਂ 'ਤੇ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਲਹਾਲ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਲ ਸੰਕਟ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਤੇਲ ਉਤਪਾਦਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ 'ਓਪੇਕ ਪਲੱਸ' ਨੇ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 2,06,000 ਬੈਰਲ ਵਾਧਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ 'ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਮੰਡ ਕਿੰਗ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਮਿਡਲ ਈਸਟ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਬੰਬਾਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਤੈਅ ਹੈ। ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ 'ਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। 'ਸਰਾਸਿਨ ਐਂਡ ਪਾਰਟਨਰਜ਼' ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੁਬਿਥਾ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉੱਚੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਭੋਜਨ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਮਾਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਘਟੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੇ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੈਂਕ ਫਿਲਹਾਲ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਨੂੰ 3.75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 'ਤੇ ਸਥਿਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਈਰਾਨ ਦੀ 'ਇਸਲਾਮਿਕ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡ ਕੋਰ' (ਆਈਆਰਜੀਸੀ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਟੈਂਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਯੂਕੇ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਟਰੇਡ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਰਬ

ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ 'ਕਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਨਾਵਾਂ' ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ 'ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲੰਘਣ' ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਹਾਜ਼ ਟਰੈਕਿੰਗ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਕਲੋਪਰ' ਅਨੁਸਾਰ, ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਟਰੇਟ ਦੇ ਪਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 150 ਟੈਂਕਰਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਈਰਾਨੀ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਜਹਾਜ਼ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਲੰਘੇ ਹਨ। ਕੇਪਲਰ ਦੇ ਹੋਮਾਯੂਨ ਫਲਕਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਈਰਾਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਜਲਡਮਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੈ। ਖਤਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਲਾਗਤਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਇੱਥੇ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਡੋਨਮਾਰਕ ਦੀ ਕੰਟੇਨਰ ਸ਼ਿਪਿੰਗ

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਦੀ

ਯੂਰਪ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ 'ਮੀਏਸੀ-40' ਸੂਚਕ ਅੰਕ 1.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਡਿੱਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਜਰਮਨੀ ਦਾ 'ਡੀਏਐਕਸ' 1.7 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੇਠਾਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 2.3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਧ ਕੇ 5,395.99 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਔਂਸ ਹੋ ਗਈ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੰਬਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਊਰਜਾ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹੋਰ ਵਧ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਟਰੇਟ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਲਗਭਗ ਠੱਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਯੂਕੇ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਟਰੇਡ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਈਲ ਫਟਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਉਛਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬ੍ਰੈਂਟ ਕਰੂਡ 79 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ 7.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ 72.20 ਡਾਲਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। 'ਐਮਐਸਟੀ ਮਾਰਕੀਟ' ਵਿੱਚ ਊਰਜਾ ਖੋਜ ਮੁਖੀ ਸੈਲ ਕਾਵੇਨਿਕ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਘਬਰਾਹਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੇ ਤੇਲ ਦੀ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੇਗਾ ਕਿ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਟਰੇਟ ਰਾਹੀਂ ਆਵਾਜਾਈ ਕਦੋਂ ਆਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਘਟ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੰਪਨੀ 'ਮਰਸਕ' ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਾਬ ਅਲ-ਮੰਦਬ ਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਸਵੇਜ਼ ਨਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਟਰੇਟ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਉਂ ਹੈ ? ਫ਼ਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਦੀ ਖਾੜੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਥਿਤ 'ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਟਰੇਟ', ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਦੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੰਗ ਜਲ ਮਾਰਗ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਜਗ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ 33 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੀ ਚੌੜਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਤੇਲ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਲਗਭਗ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਇਸੇ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ, ਕੁਵੈਤ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਯਾਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੱਚਾ ਤੇਲ ਇਸੇ ਸਟਰੇਟ ਰਾਹੀਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਤਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਿਰਯਾਤ ਲਈ ਇਸੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਸਾਲ 1980 ਤੋਂ 1988 ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਈਰਾਨ-ਇਰਾਕ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸੇ ਜਲ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਤੇਲ ਸਪਲਾਈ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ 'ਟੈਂਕਰ ਜੰਗ' (Tanker War) ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਗਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਈਰਾਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਟਿਕ ਸਕੇਗਾ

ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਕਿਵੇਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

ਈਰਾਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਸਰਬਉੱਚ ਨੇਤਾ ਦੀ ਚੋਣ 88 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਆਫ ਐਕਸਪਰਟਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅੱਠ ਸਾਲ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਅਸੈਂਬਲੀ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਗਾਰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। 12 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੀ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਖੁਦ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਛੇ ਮੈਂਬਰ ਸਿੱਧੇ ਸਰਬਉੱਚ ਨੇਤਾ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਛੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਮੁਖੀ ਵੀ ਸਰਬਉੱਚ ਨੇਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਖਾਮੇਨੇਈ ਦਾ ਉਸ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਐਕਟਿਵ ਕਰ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਖਰਲੇ ਨੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਟਕਲਾਂ ਲੱਗਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ।

ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਸਪਰਟਸ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕਮੇਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪੂਰੇ ਸਦਨ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਸੂਚੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਜਦੋਂ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੂਚੀ ਪੂਰੇ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੈਠਕਾਂ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੋਟਿੰਗ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਾਹਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲੀਆ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਟਕਲਾਂ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਖਾਮੇਨੇਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਮੋਜ਼ਤਬਾ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡ ਕੋਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਈ ਸਭ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਕਮਾਂਡਰ ਹਾਲੀਆ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਨਾਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੂਨ 1989 ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੀ ਲੈ ਲਓ, ਜਦੋਂ ਖਾਮੇਨੇਈ ਖੁਦ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਉਮੀਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹਮਲਾਵਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸਰਬਉੱਚ ਨੇਤਾ ਅਲੀ ਖਾਮੇਨੇਈ ਦੇ ਕਤਲ ਨੇ ਇਸਲਾਮੀ ਗਣਰਾਜ ਨੂੰ 1979 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੌੜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਈਰਾਨ ਦੇ ਕਮਾਂਡ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਸਮਰੱਥ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁੰਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਖਾਮੇਨੇਈ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਖਬਰਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਲੱਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ।

ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਮੰਜਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ

ਈਰਾਨੀ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਕਈਆਂ ਲਈ ਸਰਬਉੱਚ ਨੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਰਾਰ ਵਾਂਗ ਲੱਗ ਰਹੀ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੈਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਸੀ। ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਈਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ 'ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਸੰਭਾਲਣ' ਦਾ ਮੌਕਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਿਨਯਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਸੁਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਾਸਨ ਤਬਦੀਲੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ 'ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਐਪਿਕ ਵਿਊਰੀ' ਨਾਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੜਾਅ ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਂਝੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ

ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਲੱਗਿਆ, ਈਰਾਨੀ ਜਨਤਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਸੀ। ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਈਰਾਨੀ ਸਟੇਟ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨੇ ਖਾਮੇਨੇਈ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਕੌਂਸਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਭਾਲੇਗੀ।

ਫੌਜ ਪੱਖੋਂ ਲੱਗਿਆ ਝਟਕਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈਨਿਕ ਪੱਖੋਂ ਇਸਲਾਮਿਕ ਗਣਰਾਜ ਨੇ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਸਹਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਕਮਾਂਡਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਵਾਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਖਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਕਮਾਂਡ ਕੇਂਦਰ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਹਨ, ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਦਾ ਭੂਗੋਲਕ ਦਾਇਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਧ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਈਰਾਨ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਸੰਕਟ ਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰੀ ਤਣਾਅ ਵੱਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਜੇ ਲੜਾਈ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਡਲ ਈਸਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਵੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇਹਰਾਨ ਨੂੰ ਜੰਗਬੰਦੀ ਲਈ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰੰਡਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੁਝ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਫੌਜੀ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਇਸਲਾਮਿਕ ਗਣਰਾਜ ਨੂੰ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਟੁੱਟਣ ਵੱਲ ਖੱਕ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਸਮੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਲਦੀ ਹੀ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਾਲਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਆਈਆਰਜੀਸੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਬਾਅ

ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੰਤਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਆਪਣੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਦੀ ਡੀਰ-ਗਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇਕਜੁਟ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਲਹਾਲ ਸਾਰੇ ਸੰਭਾਵੀ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸਲਾਮਿਕ ਗਣਰਾਜ ਹੁਣ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ, ਮੁੱਖ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਤੋਂ ਸੱਖਣਾ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੌਜੀ ਦਬਾਅ ਹੇਠ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਦੇ ਕੋਲ ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚਾ, ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਸਟੇਟ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਲੀ ਖਾਮੇਨੇਈ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਖੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਤੇਹਰਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਹੇਠ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੰਟਰੋਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਪੱਖ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜੀ ਹੱਦਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨਗੇ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

LOWER YOUR PROPERTY TAXES
Our fee ~~40~~ **35%**; others charge **50%**

NO REDUCTION → NO FEE

"I recommend all my friends to use PTRG for their tax reduction."
A. SINGH, Hicksville

 **PropertyTax
ReductionGuru**

Varinder K Bhalla
Former Commissioner
Nassau County ARC

CALL or whatsApp
516.680.8037

PTRGnassau@gmail.com
www.PropertyTaxReductionGuru.com
[Facebook.com/PropertyTaxReductionGuru](https://www.facebook.com/PropertyTaxReductionGuru)

ਕੌਣ ਸੀ ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਜਿਸ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਹੋਇਆ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਕੀ ਦੱਸਿਆ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿੰਡਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਹੋਏ ਕਤਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿੰਡਸਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਔਰਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿੰਡਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਸਰਗਰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ, ਜਿੱਥੇ ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਕੌਣ ਹੈ ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ

ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਰਗਰਮ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਯੂਟਿਊਬ ਅਤੇ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਚੈਨਲ ਉੱਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਫੋਲੋ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਅਕਸਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਨੈਨਸੀ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਡੇਰਿਆਂ, ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਅਕਸਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਨੈਨਸੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਵੀ ਰੱਖਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਗਾਣਾ 'ਟੋਹਰ ਜੱਟੀ ਦੀ' ਵੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੈਨਸੀ ਨੇ ਗਾਇਕਾ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਤਸਵੀਰਾਂ ਫੇਸਬੁੱਕ ਉੱਤੇ ਅਪਲੋਡ ਹਨ। ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਜਲੰਧਰ ਰਹਿੰਦੀ ਮਾਤਾ ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਇਸ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ, -ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਨਰਸ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਬੇਟੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸ ਨੇ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਵੀਡੀਓ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਵਰਜਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਨੈਨਸੀ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪਰ ਬਚਾਅ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਕਾਇਦਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੁਤਾਬਕ ਤਿੰਨ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਐਸਕਸ-ਵਿੰਡਸਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਲਈ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਤਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਤਲ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ। ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਕਸਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਮਾਰਚ

ਕੈਨੇਡਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੀ ਦੱਸਿਆ

ਵਿੰਡਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਲਾਸਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 3 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਰਾਤ 9:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਟੋਡ ਲੇਨ 'ਤੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਕਤਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਪਛਾਣ 45 ਸਾਲਾ ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲਾਸਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ

ਕਥਿਤ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ, ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡ ਆਦੀਆਂ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ 'ਤੇ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਰਿਵਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡ ਆਦੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ 'ਤੇ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਪਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਥਿਤ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਪੀਜੀਆਈ ਜਾਂ ਏਮਜ਼ ਤੋਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸੀਜੇਐੱਮ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਐਸਐੱਮਓ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਬੋਰਡ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ 3 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 11:30 ਵਜੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 12 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਜੇਐੱਮ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ

ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਲੰਬੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਅਤੇ ਕਰੀਬ 2:30 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਸੀਜੇਐੱਮ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਟੀਮ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਡਾਕਟਰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਮਾਹਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਸੀ। ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੀ ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਮੌਚਰੀ (ਮੁਰਦਾਘਰ) ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੌਜੂਦ ਰਿਹਾ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 5:30 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ

ਦਾ ਤਾਇਆ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਤੈਨਾਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਤਾਇਆ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਭਾਵ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇਹ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ, -ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿਤਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਬਾਰੇ ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਲਾਸ਼ ਫਿਲਹਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡੀਆਈਜੀ ਬਾਰਡਰ ਰੇਂਜ ਸੰਦੀਪ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਡੀਆਈਜੀ ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਹੁੰਚੇ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੰਬੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ 3 ਮਾਰਚ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਮੌਚਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਬਾਰੇ ਹਾਲੇ ਕੋਈ ਤਰੀਕ ਜਾਂ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

Vietnam & Cambodia

12 DAYS & 11 NIGHTS TOURS

March 26 / 2026 to April 6 / 2026

INCLUSION

- 08 Nights Stay in Vietnam at Five Star Hotel
- 03 Nights Stay in Siem Reap, Cambodia at Five Star Hotel
- Daily Breakfast & Dinner
- All sightseeing mentioned in itinerary
- Entrance fees per itinerary
- All Tours & Transfers on Private Basis

**BOOK
NOW**

USD 1795

PER PERSON ON DOUBLE OCCUPANCY

HIGHLIGHTS

- Travel Dates: Mar 26 – April 03, 2026
- Hanoi Half Day City Tour
- Ninh Binh (Hoa Lu – Trang An)
- Halong (Overnight on Cruise)
- Coconut Village – Hoi An Ancient Town
- Bana Hills
- Ho Chi Minh Half Day City Tour
- Cu Chi Tunnels
- Explore Angkor

Contact Details For Booking : Sunrise Tours & Travel

22 W Marie St, Hicksville, NY 11801

+1 (516)- 690-1257 , (516)- 988-7593 & (516)- 216-4433

msmiglani22@gmail.com & sales@sunrisetoursandtravel.com

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਸਮੇਤ 4 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ 14 ਲੋਕ ਹੋਏ ਜ਼ਖਮੀ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਹਮਲਾਵਰ ਕੀਤਾ ਢੇਰ

ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜ ਟੈਕਸਾਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਆਸਟਿਨ ਵਿੱਚ ਐਤਵਾਰ ਤੜਕੇ ਹੋਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿੱਚ 21 ਸਾਲਾ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਸਵਿਤਾ ਸ਼ਾਨ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ 14 ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 53 ਸਾਲਾ ਹਮਲਾਵਰ ਨਾਭਿਆਗਾ ਡਾਇਗਨ ਨੇ ਆਸਟਿਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੀਅਰ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ 'ਤੇ ਰਾਈਫਲ ਨਾਲ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਢੇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਹਾਈ ਅਲਰਟ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਦਮ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਬੰਬਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਅਲਰਟ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਸਵਿਤਾ ਸ਼ਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਟੈਕਸਾਸ ਐਂਡ ਐਸਟਿਨ ਵਿੱਚ ਡਿਊਲ-ਡਿਗਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸਟੂਡੈਂਟ ਦੱਸਿਆ। ਸਵਿਤਾ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਐਸਟਿਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਖਾਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲਜ਼ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾ ਸਦਮਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ।

ਐਫਬੀਆਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਐਕਸ 'ਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ

ਓਮਾਨ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਟੈਂਕਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ 'ਚ 1 ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਮੌਤ

ਬੰਬ ਨਾਲ ਭਰੀ ਡਰੋਨ ਕਿਸ਼ਤੀ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਈਲੈਂਡਜ਼ ਦੇ ਝੰਡੇ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਟੈਂਕਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਈ

ਦੁਬਈ: ਓਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਓਮਾਨ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੰਬ ਨਾਲ ਭਰੀ ਡਰੋਨ ਕਿਸ਼ਤੀ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਈਲੈਂਡਜ਼ ਦੇ ਝੰਡੇ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਟੈਂਕਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਲਾਹ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸਰਕਾਰੀ ਓਮਾਨ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਸੁਲਤਾਨਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਮਸਕਟ ਦੇ ਤੱਟ 'ਤੇ ਓਮਾਨ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਹਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ MKD VYOM ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜਕ ਚਾਲਕ ਦਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸੀ। ਇਰਾਨ ਫਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਦੇ ਤੰਗ ਮੂੰਹ, ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸਲਾਮੀ ਗਣਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਹਵਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਡਰੋਨ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਸ ਤਨੂਰਾ ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ: ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਟੀਵੀ

ਦੁਬਈ: ਈਰਾਨੀ ਡਰੋਨ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀ ਅਰਾਮਕੋ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਦਮਾਮ ਨੇੜੇ ਆਪਣੀ ਰਾਸ ਤਨੂਰਾ ਤੇਲ ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨੇ ਇੱਕ ਆਧਿਕਾਰਤ ਸਰੋਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 500,000 ਬੈਰਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀਜ਼ਾ ਅਪੌਇੰਟਮੈਂਟਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਮੁਅੱਤਲ

ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਦੂਤਾਵਾਸ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਇਹ ਹੁਕਮ 6 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਰਹਿਣਗੇ ਲਾਗੂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਜੰਗ ਦਾ ਚੌਥਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵੀਜ਼ਾ ਅਪੌਇੰਟਮੈਂਟਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਹੁਕਮ 6 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ। ਈਰਾਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਅਲੀ ਖਮੈਨੀ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ

ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਕੌਂਸਲਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਅਜੇ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਵ ?ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਹਫ਼ਤੇ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਲੜ ਪਈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਹੋਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਇਰਾਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਖਾਮੇਨੇਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲੇ 'ਚ ਮੌਤ

ਇਰਾਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਕੀਤੀ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਤੇਹਰਾਨ : ਇਰਾਨ ਦੇ ਸਰਬਉੱਚ ਨੇਤਾ ਅਲੀ ਖਾਮੇਨੇਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੰਸੂਰੇਹ ਖੱਜਸਤੇ ਬਾਗਰਜ਼ਾਦੇਹ ਦਾ ਵੀ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਇਸਰਾਈਲੀ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਮਾ ਵਿਚ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। 28 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਖਾਮੇਨੇਈ ਖ਼ੁਦ ਵੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਈ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਹਲਾਕ ਹੋਏ। ਇਰਾਨੀ ਰਾਜ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖਾਮੇਨੇਈ ਦੀ ਧੀ, ਜਵਾਈ, ਪੋਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪਰਵਾਰ ਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੰਸੂਰੇਹ ਖੱਜਸਤੇ ਬਾਗਰਜ਼ਾਦੇਹ ਨੇ 1964 ਵਿਚ ਅਲੀ ਖਾਮੇਨੇਈ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੇ ਬੱਚੇ ਹਨ - ਮੁਸਤਫਾ, ਮੋਜ਼ਤਬਾ, ਮਸੂਦ, ਮੈਸਮ, ਬੋਸਰਾ ਅਤੇ ਹੋਦਾ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਇਰਾਨ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਹਲਚਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ

ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਾਲੇ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਹੋਇਆ ਕਰਾਰ 2030 ਤੱਕ 50 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਸਬੰਧੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਰਥਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵਾਂ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ 2030 ਤਕ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਵਪਾਰ ਨੂੰ 50 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰੱਖਿਆ, ਨਵੀਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਮਾਡਿਊਲਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਰਿਐਕਟਰਾਂ,

ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਵੀਕਰਨਯੋਗ ਊਰਜਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਖੇਤਰ ਲਈ 2.6 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਸਪਲਾਈ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਤੰਕਵਾਦ, ਕੱਟੜਵਾਦ ਅਤੇ ਰੈਡੀਕਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਚੁਨੌਤੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਰੁਧ ਸਾਂਝੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗਲੋਬਲ ਅਮਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ

ਕੂਟਨੀਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵਾਂ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਸਮਝੌਤਾ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਊਰਜਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਂਝੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਫ਼ ਊਰਜਾ, ਹਵਾ, ਸੂਰਜੀ ਅਤੇ ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ 2023 ਵਿਚ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ ਦੇ ਕਤਲ ਉੱਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਆਂ ਨੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁਕੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਰੀ

ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਮ ਫਰੰਟ ਕਮਾਂਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਯਰੂਸ਼ਲਮ: ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਲਾਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਮ ਫਰੰਟ ਕਮਾਂਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਲਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਸਰਾ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ

ਜਾਣੂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰਤ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਖ਼ਬਰਾਂ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ

ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਈਰਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤਹਿਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਧੂੰਏਂ ਦਾ ਗੁਬਾਰਾ ਉੱਠਿਆ। ਇਹ ਹਮਲਾ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ, ਅਯਾਤੁੱਲਾ ਅਲੀ ਖਮੇਨੀ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਕਾਟਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਡਿਫੈਂਸ ਫੋਰਸਿਜ਼ (ਆਈਡੀਐਫ) ਹੋਮ ਫਰੰਟ ਕਮਾਂਡ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਇਰਨ ਵੱਜਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਸ਼ੈਲਟਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਹੋਮ ਫਰੰਟ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਸਰਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਬਚੇ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਸਰਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਬਚੋ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਇਨਫਲੂਐਂਸਰ ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਕਤਲ

ਲਾਸੇਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਪਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਸਰੀ : ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਇਨਫਲੂਐਂਸਰ ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਾਸੇਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਾਸੇਲ ਵਿੱਚ ਇਕ 45 ਸਾਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਜੋ ਚਾਕੂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਟਿਊਬ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਵਿੱਡੀਓ ਨਿਵਾਸੀ ਨੈਨਸੀ ਗਰੇਵਾਲ 'ਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਸੇਲ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾਮੈਡਿਕਸ ਨੂੰ ਟੋਂਡ ਲੇਨ ਦੇ 2400 ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਰਾਤ 9:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਕੂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਚਾਕੂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਪਾਇਆ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਐਮਬੂਲੈਂਸ-ਵਿੱਡੀਓ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮੈਡੀਕਲ

ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਬਿਆਨ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਸੇਲ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖੀ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਜਾਂਚਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਸਟਰੀਟ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਪ ਸਟਰੀਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟੋਂਡ ਲੇਨ 'ਤੇ ਦੋ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਇੱਕ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਕਰੀਟ ਵਾਕਵੇਅ ਅਤੇ ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਕਈ ਸਬੂਤ ਮਾਰਕਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਰੂਸ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 9.5 ਮਿਲੀਅਨ ਤੇਲ ਬੈਰਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਤਿਆਰ

ਮਾਸਕੋ: ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਸੰਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ 25 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੱਚਾ ਤੇਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਗੈਸੋਇਲ, ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਐਲਪੀਜੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਵੀ ਘੱਟ ਹਨ। ਏਸੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਰੂਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਤੇਲ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਲਗਭਗ 9.5 ਮਿਲੀਅਨ ਬੈਰਲ ਰੂਸੀ ਕੱਚਾ ਤੇਲ ਭਾਰਤੀ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਰੋਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੂਸ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲਗਭਗ 40% ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ

ਰਿਫਾਈਨਰੀਆਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲਗਭਗ 5.6 ਮਿਲੀਅਨ ਬੈਰਲ ਕੱਚਾ ਤੇਲ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਦੇ

ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਇਰਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਰੁਕ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਰਸਤਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੇਲ ਨਿਰਯਾਤ ਰਸਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ 40% ਤੇਲ ਆਯਾਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰੂਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਤਰਲ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ (*7) ਵੀ ਵੇਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਤਰ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਉਤਪਾਦਨ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੀ ਲਗਭਗ ਅੱਧੀ ਤੇਲ ਦੀ ਲੋੜ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਚੀਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਭੰਡਾਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਪਲਾਈ ਸੰਕਟ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ।

ਵਰਲਡ ਟੂਰ 'ਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਪੈਰੂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ

ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਐਕਸੀਡੈਂਟ, ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਨ

ਸਰੀ : ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 42 ਸਾਲਾ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭਰੋਵਾਲ ਦੀ ਪੈਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਹਾਰਲੇ-ਡੇਵਿਡਸਨ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਨਿਕਲੇ ਸਨ। ਰਘਬੀਰ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਟੂਰ ਲਈ ਨਿਕਲੇ ਸਨ। ਇਸ ਟੂਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਫਲਾਇੰਗ ਖਾਲਸਾ ਵਰਲਡ ਟੂਰ' ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਰੂ ਤੋਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਆਖਰੀ ਵੀਡੀਓ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਰੇ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਤਹਿਰਾਨ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਉਡਾਏ

ਇਰਾਨ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਦੁਬਈ 'ਚ ਫ਼ਸੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਲਾਰਾ ਦੱਤਾ

ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਈਰਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤਹਿਰਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਮਲਬੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਮਲਾ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰੇ ਤਹਿਰਾਨ ਵਿੱਚ ਧਮਾਕੇ ਗੂੰਜ ਉੱਠੇ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ (946) ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਬਾਸੀਜ਼ ਫੋਰਸ ਦੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਲਾਂਚ ਪੈਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਲੇਬਨਾਨ ਤੋਂ ਈਰਾਨ ਤੱਕ ਅੱਗ ਵਹੀ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਠਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਈਰਾਨ ਨੇ ਦੁਬਈ ਅਤੇ ਕਤਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਠਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦਾਗੀਆਂ। ਕਤਰ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਲ-ਉਦੀਦ ਏਅਰ ਬੇਸ 'ਤੇ ਡਿੱਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਮਰੀਕੀ ਅੱਡਾ ਹੈ।

ਦੁਬਈ : ਬੋਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰਾ ਲਾਰਾ ਦੱਤਾ ਭੂਪਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਮਹੇਸ਼ ਭੂਪਤੀ ਅਤੇ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੁਬਈ ਵਿੱਚ ਫਸੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਲਾਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਥਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਦੁਬਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਥੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਾਫੀ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਮੁਬਈ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਲਾਰਾ ਦੱਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਡਰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅੱਖੀਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਧਮਾਕਿਆਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਅਤੇ

ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕੰਬਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲਾਰਾ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਸੁਣਨਾ ਬਹੁਤ ਡਰਾਉਣਾ ਹੈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਜੋ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਹਨ। ਲਾਰਾ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪੂਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਾਸੀ ਹੋਵੇ। ਲਾਰਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਜੰਗ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੁਬਈ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਫਲਾਈਟਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਉਡਾਣਾਂ ਮਿਲਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

ICELAND TOUR

06 Night & 7 Days Tour

29 SEPT - 05 OCT, 2026

Golden Circle

Northern Lights

Glacier Lagoon

INCLUSIONS

- 6 Nights Accommodation
- All Breakfast
- Tour and Transfers as per itinerary
- Bottled water throughout the trip.
- All Tours and Transfers on Private.

HIGHLIGHTS

- ✓ Northern Lights
- ✓ Golden Circle
- ✓ South Coast
- ✓ Reykjanes Peninsula
- ✓ Marvel at Jökulsárlón
- ✓ Diamond Beach
- ✓ Snæfellsnes Peninsula
- ✓ Silver Circle Route

\$2995

Per Person on Double Occupancy

Note : Minimum 30 person required to avail above mentioned rate . A driver-cum-guide will be provided for this trip. Please note that the trip becomes non-refundable once it is confirmed. If Hotel once issued then no changes and cancellation is possible .

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

- Joga Singh
- Jaswinder Singh New Jersey
- Mindi Manak New York
- Jagjit Singh Dasuya
- Gurmeet Singh Dhalwan Chicago
- G. S Singh Punjab
- Sujan Nag, USA
- Dr. Jagdeep Dhimaan, India
- Sarabjit Kaur Punjab
- Sukhmandar Brar (Bhagata Bhaika) Vancouver,

Sunil Kumar Gund (Journalist) India
Raj Rani Video editor
Jagmeet Kaur 97817-41631

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਟ ਛਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੈ ਪੰਜਾਬ

ਪੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਲੈਂਜਿਸਲੇਟਿਵ ਦੀ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰ 1,23,274 ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰ 1,02,044 ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰ 65,568 ਰੁਪਏ ਜਦਕਿ ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰ 21,230 ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਜੀ. ਐੱਸ. ਡੀ. ਪੀ. ਦਾ 40.35 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ 28 ਸੂਬਿਆਂ ਸਿਰ 59.6 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਕਰਜ਼ਾ ਵਧਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਘੱਟ ਵਸੂਲੀ ਤੇ ਵੱਧ ਖਰਚੇ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਲਈ ਮੁਫਤ ਦੀਆਂ ਰਿਓਝੀਆਂ ਵੰਡਣ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਕਰਕੇ ਸੂਬੇ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੋਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਮੁਫਤ ਦੀਆਂ ਰਿਓਝੀਆਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਜਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪਿਰਤ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਲਈ 33,920 ਕਰੋੜ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣਾਵੀ ਰਿਓਝੀਆਂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਤਾਂ ਕੱਟ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵਿਆਜ ਮੋੜਨ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਤੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ 6 ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ 35 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਅਤੇ 40 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਕਮ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਭੱਤਿਆਂ ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮਾਲੀਏ ਦਾ 21 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ 16 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮੁਫਤ ਦੀਆਂ ਸਕੂਲਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਦਿੱਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ 57 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਚੋਣ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਤੇ 45 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿਚ ਖਰਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਖਰਚ 'ਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲਾ ਢਾਂਚਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 33,920 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕੁੱਲ ਮਾਲੀਏ ਦਾ 62 ਫ਼ੀਸਦੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ 2024-25 ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ 54,300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ 17 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਵਿਆਜ ਦੇਣ 'ਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ 300 ਯੂਨਿਟ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ 1,500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣਾ 'ਲਾਡੋ ਯੋਜਨਾ' 'ਤੇ 10,800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰੇਗਾ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਪਿਆਰੀ ਬਹਿਨਾ' ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ 2,100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਉੱਪਰਲੀ ਹੱਦ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਬੂਤਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਵੋਟਰ ਖ਼ਰਚ ਦੇ ਅਸਲੀ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਝ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਰੋਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਗੁੱਸਾ ਭੜਕਣ ਲੱਗਿਆਂ ਦੇਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਚੋਣ ਤਿਕੜਮਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਿੱਤਣ ਤੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਦਾ ਹਲਕਾਪਣ ਦਿਖਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਇਲਜ਼ਾਮਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਮੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਸੱਚਾਈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਹੁਣ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਰ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਰਹੂਮ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਸਿਖਰਾਂ ਵੱਲ ਲਿਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਕੁੱਲ ਪਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ 25 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪੈਣਗੇ। ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਚੋਣ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਹੁਣ ਸੂਬੇ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ਾ 4 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਟੱਪ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 31 ਮਾਰਚ 2027 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸਵਾ 5 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਣ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਲਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵਿਆਜ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਵੀ ਨਵਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਹਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਿਰ ਸਵਾ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ 1000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਚੋਣ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਢੰਡੋਰਾ ਨਹੀਂ ਪਿੱਟਦੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤਾਂ ਮੁਹਰੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਕੋਚ ਨਾਲ ਖਰਚੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਮਾਲੀਆ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉਲੀਕੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਰੋੜ ਦੀਆਂ ਖੱਡਾਂ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਕੱੜਾ ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਹੀ ਬੇਅਰਥ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੋਠ ਸੋਟਾ ਫੇਰਨਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਚੋਣਾਂ ਤੇ ਚੋਣ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲੀਹ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਦਿੱਸਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਗ ਹਾਲੇ ਵੀ ਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀਕਰਨ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭਾਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਵੋਟਰ ਹਾਲੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣ ਹਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਘਟਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ ਤੇ ਵੱਧ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਜੁਟਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਪੰਡ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 56,084 ਦਾ ਬੋਝ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੂਬੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਮਾਈ 98,191 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬਜਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਾਲਾ ਧਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਖਰਚੇ ਦੀ ਇਕ

Preetnama Talk Show

News

Talk Show

Interview

Social

Preetnama TV

Political

Music

Current Issue

Host : Pritpal Kaur Preet
Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

LIVE

Live on Facebook
page PreetnamaTv

+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

एआई सम्मेलन: मानव सभ्यता के द्वार पर दस्तक देती कृत्रिम बुद्धि

-बिनोद लाकियावाला
प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी ने इस भव्य आयोजन का शुभारंभ किया, तो यह केवल दीप प्रज्वलन नहीं था, बल्कि उस भविष्य का उद्घाटन था जिसमें मशीनें केवल उपकरण नहीं, बल्कि मानव निर्णय, शासन, अर्थव्यवस्था और चेतना की संरचना में सहभागी होंगी। भारत जैसे विशाल जनसंख्या वाले देश के लिए यह आयोजन एक प्रयोगशाला नहीं, बल्कि एक प्रयोग-भूमि है, जहाँ करोड़ों जीवन की दिशा तय होनी है। नई दिल्ली में 16 से 20 फरवरी 2026 के बीच आयोजित 'एआई इम्पैक्ट 2026' केवल एक तकनीकी सम्मेलन नहीं, बल्कि मानव सभ्यता के इतिहास में एक नए अध्याय का उद्घोष है। जब प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी ने इस भव्य आयोजन का शुभारंभ किया, तो यह केवल दीप प्रज्वलन नहीं था, बल्कि उस भविष्य का उद्घाटन था जिसमें मशीनें केवल उपकरण नहीं, बल्कि मानव निर्णय, शासन, अर्थव्यवस्था और चेतना की संरचना में सहभागी होंगी। भारत जैसे विशाल जनसंख्या वाले देश के लिए यह आयोजन एक प्रयोगशाला नहीं, बल्कि एक प्रयोग-भूमि है, जहाँ करोड़ों जीवन की दिशा तय होनी है।

प्रधानमंत्री ने अपने उद्घाटन वक्तव्य में एआई को 'विकसित भारत' की धुरी बताते हुए कहा कि कृत्रिम बुद्धि केवल तकनीक नहीं, बल्कि मानव क्षमता के विस्तार का माध्यम है। उनका यह कथन प्रतीकात्मक नहीं, बल्कि रणनीतिक था। भारत की जनसंख्या एक ओर भार है, तो दूसरी ओर मानव पूंजी का महासागर। एआई इम्पैक्ट 2026 इसी महासागर को दिशा देने का आह्वान है। यह आयोजन उस राष्ट्रीय आकांक्षा का मंच है जिसमें भारत केवल तकनीक का उपभोक्ता नहीं, बल्कि वैश्विक एआई नेतृत्वकर्ता बनने का संकल्प ले रहा है। एआई के संदर्भ में भारत की स्थिति अद्वितीय है। एक ओर विशाल युवा जनसंख्या, दूसरी ओर डिजिटल बुनियादी ढाँचे का तीव्र विस्तार, और तीसरी ओर राजनीतिक इच्छाशक्ति। प्रधानमंत्री मोदी का 'मिशन एआई' केवल प्रयोगशालाओं तक सीमित नहीं, बल्कि गाँव, खेत, कारखाने,

विद्यालय और शासन प्रणाली तक विस्तारित दृष्टि है। एआई इम्पैक्ट 2026 इस दृष्टि को वैश्विक मंच पर प्रस्तुत करने का प्रयास है। परंतु हर तकनीकी क्रांति के साथ आशंकाओं की आँधी भी आती है। औद्योगिक क्रांति ने श्रमिक वर्ग को विस्थापित किया था, सूचना क्रांति ने ज्ञान का केंद्रीकरण तोड़ा था, और अब एआई क्रांति मानव श्रम और मानव निर्णय दोनों को चुनौती दे रही है। भारत जैसे देश में जहाँ बेरोजगारी पहले से ही सामाजिक-आर्थिक तनाव का स्रोत है, वहाँ एआई का आगमन एक नई अनिश्चितता का संकेत भी है। क्या मशीनें करोड़ों नौकरियों को निगल जाएँगी? क्या मानव श्रम अप्रासंगिक हो जाएगा? क्या निर्णय-प्रक्रिया एल्गोरिथ्म के हाथों में चली जाएगी? ये प्रश्न केवल तकनीकी नहीं, बल्कि दार्शनिक और राजनीतिक भी हैं। एआई इम्पैक्ट 2026 का केंद्रीय विमर्श इसी द्वंद्व पर केंद्रित है—संभावना और शंका, सफलता और संकट, विकास और विस्थापन। प्रधानमंत्री मोदी का उद्घाटन भाषण इस द्वंद्व को स्वीकारते हुए आशावाद की ओर झुका हुआ था। उन्होंने कहा कि एआई मानव को विस्थापित नहीं, बल्कि सशक्त करेगा। यह कथन राजनीतिक रूप से आश्वासनात्मक है, परंतु

- संजय गोस्वामी
जीत हार सत्ता विपक्ष जीवन में आते रहते हैं लोग चुनाव में हार जीत को लेकर आपस में व्यक्तिगत शत्रु हो जाते हैं और अहंकारी हो जाते हैं लेकिन एक समय के बाद ऐ खत्म होने लगता है, यश, पद, सत्ता, धन आदि के लिए लोगों के पीछे घूमने से आप आत्म-प्रतिष्ठा खो देंगे, तथा कुछ न मिलेगा और यदि मिला भी तो वह प्रतिष्ठा की कीमत चुकाने से दुःखद हो जायगा। प्रयत्न का अर्थ आत्म-पतन नहीं होना चाहिए। दृढ़ विश्वास रखो कि चरित्र का अपना ही एक महत्व है। चरित्र की दृढ़ता मन को सम्बल प्रदान करती है। आध्यात्मिकता मनुष्य को पलायन नहीं सिखाती है, बल्कि उसके अन्तर्गत को सुव्यवस्थित कर उसे कर्म की ओर प्रवृत्त करती है तथा उसे समभावजनित स्थायी सुख एवं शान्ति प्रदान करती है। अध्यात्म एक विज्ञान है, एक कला है, एक दर्शन है। अध्यात्म मानव के जीवन में जीने की कला के मूल

सामाजिक यथार्थ में इसे मूर्त रूप देने के लिए नीतिगत क्रांति आवश्यक है। भारत की विशाल जनसंख्या यदि प्रशिक्षित, कौशलयुक्त और डिजिटल रूप से सशक्त होती है, तो एआई क्रांति भारत को वैश्विक शक्ति बना सकती है। किंतु यदि यह जनसंख्या तकनीकी परिवर्तन से कट जाती है, तो वही जनसंख्या सामाजिक विस्फोट का कारण भी बन सकती है। एआई इम्पैक्ट 2026 इस दौरा पर खड़े भारत का आत्ममंथन है। मानव संसाधन के संदर्भ में एआई का प्रभाव बहुआयामी है। शिक्षा प्रणाली, स्वास्थ्य सेवाएँ, कृषि, उद्योग, प्रशासन, न्याय प्रणाली—सभी क्षेत्रों में एआई की भूमिका बढ़ रही है। भारत में डिजिटल पब्लिक इंफ्रास्ट्रक्चर, आधार, यूपीआई, डिजिटल, और अब एआई आधारित शासन मॉडल, एक नए सामाजिक अनुबंध की रचना कर रहे हैं। मोदी का मिशन इस अनुबंध को 'डिजिटल नागरिकता' के रूप में परिभाषित करता है। एआई इम्पैक्ट 2026 इसी डिजिटल नागरिकता का वैश्विक विमर्श है। बेरोजगारी की आशंका को लेकर अंतरराष्ट्रीय विशेषज्ञों की राय विभाजित है। कुछ का मानना है कि एआई करोड़ों नौकरियों को समाप्त कर देगा, जबकि अन्य का कहना है कि यह उतनी ही नई नौकरियाँ

रहस्य को उद्घाटित करा देता है। आध्यात्मिक वातावरण मानों मन के जख्मों को धोकर, उन पर दिव्य मरहम लगाकर मानव को मानसिक स्वस्थता प्रदान करता है। ध्यान का दैनिक अभ्यास स्वास्थ्य एवं शांति के लिए निद्रा की भाँति परम आवश्यक है। थकने पर निद्रा कैसी सुखदा प्रतीत होती है। निद्रा आने पर मनुष्य श्रेष्ठ संगीत, भोग्य पदार्थ एवं भौतिक सत्ता को भी भूल जाता है। वे हेय हो जाते हैं। मनुष्य की जाग्रत अवस्था में ध्यान, अन्तरंग का एक गहन सुख होता है, जो अनिर्वचनीय है। जीवन में भव्यतम क्या है, इसका दर्शन ध्यान द्वारा ही संभव है। इसकी तुलना में समस्त सुख फीके प्रतीत होने लगते हैं। ध्यान कोई तन्त्र-मन्त्र नहीं है। मन को विपरीत दिशा में अर्थात् बाहर से भीतर की ओर ले जाना और उसे विचारों के स्रोत के साथ जोड़ देना एक कला है, जिसे ध्यान कहते हैं। ध्यान मन की एकाग्रता नहीं है, बल्कि मन को भीतरी चेतना के साथ जोड़ना है। ध्यान एक साधना है, जिसके

भी पैदा करेगा। भारत के संदर्भ में यह समीकरण अधिक जटिल है। यहाँ अनौपचारिक क्षेत्र, कृषि आधारित रोजगार और निम्न कौशल श्रमिकों की विशाल संख्या है। यदि एआई इन क्षेत्रों में बिना सामाजिक सुरक्षा के प्रवेश करता है, तो असमानता बढ़ेगी। एआई इम्पैक्ट 2026 में इस प्रश्न पर गहन चर्चा हो रही है कि कैसे कौशल पुनर्संरचना, जीवनपर्यंत शिक्षा और डिजिटल प्रशिक्षण के माध्यम से मानव संसाधन को एआई युग के अनुरूप ढाला जाए। प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी ने उद्घाटन में 'स्किल, स्केल और स्पीड' की त्रयी पर बल दिया। उनका तर्क था कि भारत को एआई में कौशल विकसित करना होगा, उसे बड़े पैमाने पर लागू करना होगा, और वैश्विक प्रतिस्पर्धा में गति बनाए रखनी होगी। यह दृष्टि भारत को केवल तकनीकी शक्ति नहीं, बल्कि नैतिक और मानवीय एआई नेतृत्वकर्ता बनाने की आकांक्षा भी रखती है। वैश्विक संदर्भ में एआई एक भू-राजनीतिक हथियार बन चुका है। अमेरिका, चीन, यूरोप और अन्य शक्तियाँ एआई को आर्थिक, सैन्य और राजनीतिक प्रभुत्व के साधन के रूप में देख रही हैं। भारत की भूमिका अब केवल संतुलन कारी नहीं, बल्कि वैकल्पिक मॉडल प्रस्तुत करने की है। एआई इम्पैक्ट 2026 में भारत ने 'मानव-केंद्रित एआई' नैतिकता के बीच है।

द्वारा हम अपने भीतर आत्मानन्द उपजाते हैं। केसर सब स्थानों पर उत्पन्न नहीं होता है; उसके लिए उपयुक्त स्थान खोजना होता है तथा एक विशेष पद्धति अपनाकर अथक परिश्रम करना होता है। वे सब इच्छाएं और भय हमारे ही हैं, जो हमें अनजाने ही दुःखी रखते हैं। वे हमें भीड़ की भाँति घेरकर मानो पकड़ लेने का प्रयत्न करते हैं। धैर्य रखें तथा तटस्थ दृष्टि ही रहकर अपने भीतर के गहरे स्तर को भी देखते ही रहें। वास्तव में अवचेतन मन भी गतिमान तो निरन्तर रहता है, किंतु हमें इसी अवस्था में ही उसका यह ज्ञान होता है। तब हमारे अवधान के समक्ष अवचेतन मन उद्घाटित अथवा नग्न होकर दीखने लगता है। अवचेतन (अचेतन) के अतल गह्वरों में उतरने पर, समस्त संस्कारों, इच्छाओं, आशाओं, निराशाओं, स्मृतियों की परतों को उठाकर, अथवा उनका भेदन कर गहरे स्तर पर चेतना की निर्ग्रन्थ, निर्मल, अखण्ड सत्ता का संदर्शन एवं संस्पर्श हो जाता है।

की अवधारणा को प्रमुखता से रखा है। यह अवधारणा एआई को मानव गरिमा, लोकतंत्र और सामाजिक न्याय के साथ जोड़ने का प्रयास है। सफलता की संभावना विशाल है। कृषि में सटीक खेती, स्वास्थ्य में निदान की क्रांति, शिक्षा में व्यक्तिगत शिक्षण, शासन में पारदर्शिता, उद्योग में उत्पादकता—ये सभी एआई के उपहार हैं। भारत जैसे देश में जहाँ संसाधनों की कमी और जनसंख्या की अधिकता है, वहाँ एआई संसाधनों के कुशल उपयोग का माध्यम बन सकता है। एआई इम्पैक्ट 2026 इन संभावनाओं को नीतिगत रोडमैप में बदलने का मंच है। परंतु शंका भी उतनी ही गहरी है। डेटा की निजता, एल्गोरिथ्मिक पक्षपात, निगरानी राज्य, डिजिटल उपनिवेशवाद—ये एआई युग के अंधेरे पक्ष हैं। भारत जैसे लोकतंत्र में जहाँ नागरिक अधिकारों की रक्षा सर्वोपरि है, वहाँ एआई का अनियंत्रित प्रयोग लोकतंत्र को भी चुनौती दे सकता है। प्रधानमंत्री मोदी ने अपने भाषण में 'ट्रस्ट और ट्रांसपैरेंसी' पर जोर देकर इस चिंता को स्वीकार किया। एआई इम्पैक्ट 2026 इसलिए केवल तकनीकी सम्मेलन नहीं, बल्कि सभ्यता का संवाद है। यह संवाद मानव और मशीन, लोकतंत्र और एल्गोरिथ्म, बाजार और समाज, शक्ति और नैतिकता के बीच है।

व्यक्तिगत हमला होने पर मान्यताओं एवं आस्थाओं की परीक्षा

रहस्य को उद्घाटित करा देता है। आध्यात्मिक वातावरण मानों मन के जख्मों को धोकर, उन पर दिव्य मरहम लगाकर मानव को मानसिक स्वस्थता प्रदान करता है। ध्यान का दैनिक अभ्यास स्वास्थ्य एवं शांति के लिए निद्रा की भाँति परम आवश्यक है। थकने पर निद्रा कैसी सुखदा प्रतीत होती है। निद्रा आने पर मनुष्य श्रेष्ठ संगीत, भोग्य पदार्थ एवं भौतिक सत्ता को भी भूल जाता है। वे हेय हो जाते हैं। मनुष्य की जाग्रत अवस्था में ध्यान, अन्तरंग का एक गहन सुख होता है, जो अनिर्वचनीय है। जीवन में भव्यतम क्या है, इसका दर्शन ध्यान द्वारा ही संभव है। इसकी तुलना में समस्त सुख फीके प्रतीत होने लगते हैं। ध्यान कोई तन्त्र-मन्त्र नहीं है। मन को विपरीत दिशा में अर्थात् बाहर से भीतर की ओर ले जाना और उसे विचारों के स्रोत के साथ जोड़ देना एक कला है, जिसे ध्यान कहते हैं। ध्यान मन की एकाग्रता नहीं है, बल्कि मन को भीतरी चेतना के साथ जोड़ना है। ध्यान एक साधना है, जिसके

द्वारा हम अपने भीतर आत्मानन्द उपजाते हैं। केसर सब स्थानों पर उत्पन्न नहीं होता है; उसके लिए उपयुक्त स्थान खोजना होता है तथा एक विशेष पद्धति अपनाकर अथक परिश्रम करना होता है। वे सब इच्छाएं और भय हमारे ही हैं, जो हमें अनजाने ही दुःखी रखते हैं। वे हमें भीड़ की भाँति घेरकर मानो पकड़ लेने का प्रयत्न करते हैं। धैर्य रखें तथा तटस्थ दृष्टि ही रहकर अपने भीतर के गहरे स्तर को भी देखते ही रहें। वास्तव में अवचेतन मन भी गतिमान तो निरन्तर रहता है, किंतु हमें इसी अवस्था में ही उसका यह ज्ञान होता है। तब हमारे अवधान के समक्ष अवचेतन मन उद्घाटित अथवा नग्न होकर दीखने लगता है। अवचेतन (अचेतन) के अतल गह्वरों में उतरने पर, समस्त संस्कारों, इच्छाओं, आशाओं, निराशाओं, स्मृतियों की परतों को उठाकर, अथवा उनका भेदन कर गहरे स्तर पर चेतना की निर्ग्रन्थ, निर्मल, अखण्ड सत्ता का संदर्शन एवं संस्पर्श हो जाता है।

रहस्य को उद्घाटित करा देता है। आध्यात्मिक वातावरण मानों मन के जख्मों को धोकर, उन पर दिव्य मरहम लगाकर मानव को मानसिक स्वस्थता प्रदान करता है। ध्यान का दैनिक अभ्यास स्वास्थ्य एवं शांति के लिए निद्रा की भाँति परम आवश्यक है। थकने पर निद्रा कैसी सुखदा प्रतीत होती है। निद्रा आने पर मनुष्य श्रेष्ठ संगीत, भोग्य पदार्थ एवं भौतिक सत्ता को भी भूल जाता है। वे हेय हो जाते हैं। मनुष्य की जाग्रत अवस्था में ध्यान, अन्तरंग का एक गहन सुख होता है, जो अनिर्वचनीय है। जीवन में भव्यतम क्या है, इसका दर्शन ध्यान द्वारा ही संभव है। इसकी तुलना में समस्त सुख फीके प्रतीत होने लगते हैं। ध्यान कोई तन्त्र-मन्त्र नहीं है। मन को विपरीत दिशा में अर्थात् बाहर से भीतर की ओर ले जाना और उसे विचारों के स्रोत के साथ जोड़ देना एक कला है, जिसे ध्यान कहते हैं। ध्यान मन की एकाग्रता नहीं है, बल्कि मन को भीतरी चेतना के साथ जोड़ना है। ध्यान एक साधना है, जिसके

द्वारा हम अपने भीतर आत्मानन्द उपजाते हैं। केसर सब स्थानों पर उत्पन्न नहीं होता है; उसके लिए उपयुक्त स्थान खोजना होता है तथा एक विशेष पद्धति अपनाकर अथक परिश्रम करना होता है। वे सब इच्छाएं और भय हमारे ही हैं, जो हमें अनजाने ही दुःखी रखते हैं। वे हमें भीड़ की भाँति घेरकर मानो पकड़ लेने का प्रयत्न करते हैं। धैर्य रखें तथा तटस्थ दृष्टि ही रहकर अपने भीतर के गहरे स्तर को भी देखते ही रहें। वास्तव में अवचेतन मन भी गतिमान तो निरन्तर रहता है, किंतु हमें इसी अवस्था में ही उसका यह ज्ञान होता है। तब हमारे अवधान के समक्ष अवचेतन मन उद्घाटित अथवा नग्न होकर दीखने लगता है। अवचेतन (अचेतन) के अतल गह्वरों में उतरने पर, समस्त संस्कारों, इच्छाओं, आशाओं, निराशाओं, स्मृतियों की परतों को उठाकर, अथवा उनका भेदन कर गहरे स्तर पर चेतना की निर्ग्रन्थ, निर्मल, अखण्ड सत्ता का संदर्शन एवं संस्पर्श हो जाता है।

अन्य बच्चों के साथ कैसा व्यवहार करें आपके बच्चे

तीन साल की उम्र से ही बच्चों को अपनी चीजें दूसरे के साथ शेयर करना सिखाना चाहिए। इसी उम्र से चीजें बांटने के साथ-साथ बच्चे एक-दूसरे के साथ अपनी भावनाएं बांटना भी सीखते हैं। इससे बच्चे बड़े होकर व्यवहार कुशल और सहयोगी प्रवृत्ति के यानी सामाजिक बनते हैं।

आप सिखाएंगी वो सीखेगा

बच्चों के मन में अपनी चीजों को लेकर एकाधिकार की भावना होती है और वे अपनी चीजें दूसरों के साथ बांटना नहीं चाहते। ऐसे में आप खुद बच्चे के साथ उसकी चीजें शेयर करें क्योंकि हर चीज बच्चा सबसे पहले घर से ही सीखता है। बच्चे की चीजों को शेयर करने के साथ आप अपनी चीजें भी दूसरों के साथ शेयर करें। बच्चा देखकर कई चीजें खुद ही सीख लेता है। अगर वह आपके साथ कुछ भी शेयर करने से मना करे तो आप उसे प्यार से समझाएं कि अकेले खाना या खेलना अच्छी बात नहीं इसलिए मम्मी, डैडी या दादा-दादी को भी दो।

धीरे-धीरे सीखेगा बांटना

बच्चा जैसे-जैसे बड़ा होगा अपनी चीजें दूसरों के साथ साझा करना भी सीख लेगा। कोई बच्चा कम उम्र में

परिपक्व हो जाता है तो किसी को इसमें वक्त लगता है। जरूरी नहीं है कि हर बच्चा एक ही उम्र में परिपक्व होगा पर यह जरूर है कि सही चीजें और सही सीख उन्हें सही दिशा देती है। कुछ बच्चों में शेयरिंग की आदत आने में समय लग जाता है और कुछ यह गुण जल्दी सीख लेते हैं। तो धैर्य के साथ बच्चे को शेयरिंग करना सिखाएं वह जरूर सीखेगा।

न करें जबरदस्ती

बच्चों को शेयरिंग सिखाने में जबरदस्ती बिल्कुल न करें। ध्यान रहे कि शुरू में बच्चों को उन चीजों को बांटने को कहा जाए जो उनके लिए बहुत ज्यादा मायने न रखती हों। बच्चा ऐसे में बांटना सीखेगा। अगर आप बच्चे की सबसे पसंदीदा चीज उसे किसी के साथ साझा करने के लिए कहें तो यह भी ठीक नहीं है क्योंकि अपनी प्यारी चीज को अक्सर बड़े भी शेयर नहीं करते। हमेशा यह याद रखें कि आखिरकार वह एक बच्चा ही है तो सब कुछ शेयर करने की उम्मीद उससे न करें। खासकर उसकी पसंदीदा चीज। सच यही है कि कुछ चीजें ऐसी हैं जिसे आपका बच्चा शेयर नहीं करना चाहता। आप इतना कर सकती हैं कि हालात ऐसे बनाएं कि आपके बच्चे को शेयर करना ही

पड़े। जैसे यदि दूसरा बच्चा आपके घर आया है तो दो चीजें रखें और उसमें से एक उसे जरूर दें। इससे बच्चा आसानी से शेयर करना सीखेगा। तो बच्चे को आजमाने की जगह उनको शेयरिंग की आदत पढ़ने दें। एक बार जब वह शेयर करना सीख लेए तब आप उससे बड़ी उम्मीदें कर सकती हैं।

तारीफके दो बोल

बच्चों की तारीफकी जाए तो वे और भी उत्साहित होते हैं। उनके जिस काम की प्रशंसा की जाती है उसे वह दोगुने उत्साह के साथ आगे बढ़कर पूरा करते हैं। कभी बच्चा अपनी चीज दोस्तों के साथ बांटे यानी अपने खिलौने या अन्य चीजों को शेयर करे उसकी प्रशंसा जरूर करें। हो सके तो सबके सामने। घर के अन्य सदस्यों को भी उसकी तारीफ करने के लिए कहें। इससे खुश होकर आपका बच्चा खुद आगे बढ़कर अपने दोस्तों के साथ अपनी चीजें बांटने लगेगा।

बदलते मौसम में बच्चों का ध्यान रखें

आजकल तेजी से मौसम में बदलाव हो रहे हैं। मौसम में हो रहे इस उतार-चढ़ाव का बच्चों के सेहत पर बुरा असर पड़ रहा है। बदलते मौसम के कारण खांसीए जुकाम के साथ-साथ वायरल संक्रमण की शिकायतें भी बढ़ जाती हैं।

दिन में कभी गर्मी का अहसास तो शाम को हल्के सर्द मौसम से रूबरू होना पड़ रहा है इस कारण बच्चों में सर्दी जुकाम नेजल एलर्जी वायरल बुखार गले की खराबी और एलर्जी के रोग भी पनपने लगे हैं। डॉक्टरों की माने तो सर्दियां और गर्मियां शुरू होने के बीच के मौसम में बचाव करना बेहद जरूरी है। बच्चों की प्रतिरोधक क्षमता कम होने की वजह से बदलते मौसम का असर सबसे ज्यादा इन्हीं पर देखने का मिलता है। बच्चों में सर्दी-जुकाम के साथ निमोनिया के लक्षण भी सामने आते हैं। डॉक्टरों के मुताबिक बदलते मौसम का असर अभी एक माह और रह सकता है। ऐसे में इस दौरान सर्दी से बचाव रखने के साथ-साथ गर्मी का असर भी सेहत पर प्रभाव डाल सकता है। सर्द-गर्म मौसम की वजह से बच्चों में वायरल फीवर का खतरा सबसे अधिक रहता है। मौसम के असर को शरीर पर रोकने के लिए बचाव बेहद जरूरी है। ऐसे में आने वाले एक महीने तक वायरल संक्रमण से बचने के लिए बच्चों के खान पान का विशेष ध्यान रखें। खासतौर पर बच्चों को ठंडी और बासी चीजें खाने को ना दें। साथ ही सर्दी खासी के लक्षण दिखाई देते ही बच्चों का इलाज शुरू कर दें। बदलते मौसम की अनदेखी बच्चों के लिए ज्यादा नुकसानदेह हो सकती है।

अपने बच्चों की सेहत का रखें पूरा ध्यान

बच्चों की सेहत का शुरू से ध्यान रखें क्योंकि कई बच्चे कम वजन के कारण बीमार हैं वही कई बच्चे मोटापे का शिकार हैं। यह दोनो ही स्थितियां परेशानी वाली हैं।

दुनिया में मोटापे के शिकार बच्चों की दूसरी सबसे बड़ी तादाद हमारे देश में है और तो और एनीमियाए विटामिन बी12 और विटामिन डी की कमी के शिकार बच्चे भी हमारे यहां काफी ज्यादा हैं। ये एक जटिल समस्या है और इसे दूर करने के लिए माता-पिता को प्रयास करने होंगे। इसमें स्कूल भी सहायक हो सकता है। अपने बच्चों को एक बेहतर, सेहतमंद और खुशहाल भविष्य देने के लिए हम कुछ छोटे लेकिन अहम कदम उठा सकते हैं। एक परिवार या समाज के तौर पर जो कदम उठा सकते हैं उनमें सबसे महत्वपूर्ण 6 बातें यही हैं। ना कहना सीखें--अगली बार जब आपका बच्चा किसी आईपैड चिप्स के पैकेट कोला या चॉकलेट के लिए आपको तंग करे तो आप दृढ़ता के साथ नहीं कहें। अध्ययन के मुताबिक बच्चों को भविष्य में कार्डियो-मेटाबोलिक सिंड्रोम से बचाने का यही तरीका है। इस सिंड्रोम से ग्रस्त बच्चे मोटापा डायबिटीज दिल की बीमारियों या फैटी लिवर के शिकार हो सकते हैं।

बच्चों के बोलने की क्षमता से होगा मानसिक विकास

बच्चे की बातचीत की क्षमता को विकसित करने के लिए सबसे अच्छा तरीका है कि आप उनके साथ बात करें। यह बहुत आसान लगता है पर इसमें कुछ और भी है सिर्फ बच्चे से बात करने से ही उसकी भाषा दक्षता नहीं बढ़ेगी। आपको उनकी समझ और संवाद क्षमताएं विकसित करने में मदद करने के लिए दृश्यात्मक तरीकों और मुद्राओं को भी जोड़ना होगा। आपका बच्चा जल्दी बोलना सीखे और उसका शब्द कोष विस्तृत हो इसके लिए ये तरीके अपनायें।

जो देखे उसे समझाएं: अगर आप अपने बच्चे को किसी चीज के प्रति आकर्षित देखें तो समझें कि वह उसके बारे में जानना चाहता है। वह जो देख रहा है वह उसे महसूस करना और जानना चाहता है। तो उस चीज के बारे में बच्चे से बात करें चाहे वह कोई घड़ी हो खिलौना हो या कोई प्लट दू इससे उसे उस चीज के रूप-स्वरूप और गुण के बारे में समझने में मदद मिलेगी।

बच्चे को अवसर दें : हो सकता है कि आप पूरा दिन बच्चे के साथ बात करें लेकिन शायद उन अवाचिक मुद्राओं पर ध्यान न दें जिनके ज़रिये वे प्रतिक्रिया कर रहे हैं। अपने

बच्चे को अपनी बात का उत्तर देने का मौका दें भले ही वह उत्तर हाथ के इशारे या किसी मुद्रा से दे। उनके संप्रेषण पर ध्यान देते हुए तबज्जो दें ताकि वे समझ सकें कि आप ध्यान दे रहे हैं और उन्हें अपनी बात संप्रेषित करने के लिए उत्साहित कर रहे हैं।

जवाब दें: बच्चे कृदरती रूप से जिज्ञासु होते हैं और कभी-कभी ज्यादा सवाल करते हैं। याद रखें कि बच्चे यह समझने की कोशिश कर रहे होते हैं कि दुनिया कैसे बर्ताव करती है और उन्हें सही व तार्किक जवाबों के ज़रिये आप बेहतर समझा सकते हैं। कहानी सुनाते समय भी अपने बच्चों को सवाल पूछने की इजाज़त दें और कहानी से जुड़े समानांतर पहलुओं पर बात करें और उन्हें वाचिक क्षमताओं को बढ़ाने वाली बातचीत के लिए प्रोत्साहित करें। याद रखें संप्रेषणीयता केवल भाषा नहीं है बल्कि हाथों के इशारे चेहरे के भावए बोलने के अंदाज़ व स्वर व आवाज़ से भी जुड़ी है। बातचीत करते समय इन सबका इस्तेमाल करने से या कहानी सुनाते समय इनका प्रयोग करने से बच्चों को संप्रेषण में सहयोगी इन मुद्राओं को समझने में मदद मिलती

जीवन के हर क्षेत्र में बच्चों को प्रोत्साहित करें

अगर आपको ऐसा लगता है कि आपके बच्चे में उत्साह की कमी है वह अपनी इच्छा से आगे बढ़कर कोई भी नया काम करने को तैयार नहीं होता पढ़ाई या छोटे-छोटे घरेलू कार्यों के लिए उसे बार-बार टोकना पड़ता है तो आपको अभी से सचेत हो जाना चाहिए। बच्चे के व्यवहार में ऐसी परेशानी इस बात का संकेत है कि आपको अपनी पेरेंटिंग के तरीके में सुधार की ज़रूरत है। कुछ बच्चे दूसरों को देखकर बहुत जल्दी उनके गुणों को अपनाने की कोशिश करते हैं पर कुछ ऐसा नहीं कर पाते। ऐसे बच्चों को प्रेरित करने की ज़रूरत होती है ताकि वे जल्द से जल्द अच्छी आदतें सीख सकें। बच्चों के पहले शिक्षक माता-पिता ही होते हैं और वे उन्हीं के व्यवहार का अनुसरण करते हैं। अगर अपनी रोज़मर्रा की दिनचर्या में आप हमेशा सक्रियए उत्साही और ऊर्जावान रहेंगे तो आपको देखकर छोटी उम्र से ही आपके

बच्चे में भी स्वतः रूप से अच्छी आदतें विकसित होंगी। अगर आप किसी काम को लेकर उत्साहित नहीं हैं तो बच्चे में भी उत्साह की कमी होगी। इसलिए ज़रूरी है कि जब भी आप कुछ नया सीखें उसे बच्चे के साथ साझा करें। इसके अलावा नियमित रूप से उसके साथ खेलने और प्यार भरी बातें करने के लिए थोड़ा समय ज़रूर निकालें। अपने घर में ऐसा खुशनुमा मा माहौल बनाए रखें कि आपका बच्चा निडर होकर आपसे अपने दिल की बातें शेयर कर सके। इससे वह स्वतः रूप से प्रेरित होना सीख जाएगा।

कामयाबी की अहमियत समझाएं

रोज़मर्रा के छोटे-छोटे कार्यों के बहाने उसे कामयाबी की अहमियत समझाएं। शुरूआत में उसे कोई भी जिम्मेदारी सौंपें। मसलन स्टडी टेबल को सही ढंग से व्यवस्थित करना पौधों को पानी देना गणित के सवाल हल करना अपनी हैंडराइटिंग सुधारना आदि।

मेरा सहारनपुर ग्रुप में हुये 11 हजार सदस्य

गत वर्ष पूर्व शुरू हुये फेसबुक ग्रुप 99 हजार सदस्य पूरे हो गये है, जिसकी जानकारी ग्रुप के एडमिन हिमांशु द्वारा दी गयी। हिमांशु जी द्वारा हुयी वार्ता के दौरान उन्होंने बताया कि सहारनपुरवासियों की मदद के लिए बनाया गया "मेरा सहारनपुर" फेसबुक ग्रुप अब पूरी रफ्तार से चल रहा है, जिसमें प्रतिदिन 900 से उपर नये मैम्बर जुड़ रहे है। गत 9c मई को ही ग्रुप में ५ हजार सदस्य पूरे हुये थे, जबकि मात्र ५० दिन के अंदर ही ग्रुप में ६ हजार ओर सदस्य शामिल हो गये। वहीं ग्रुप के दूसरे एडमिन दानिश द्वारा बताया गया कि सहारनपुरवासियों की हरसम्भव मदद के लिए "मेरा सहारनपुर" की टीम हमेशा तैयार है, मॉडरेटर पैन्ल में अंश मित्तल, जयश्री व दीक्ष हमेशा एक्टिव है। ग्रुप में समस्त सहारनपुर व निकटवर्ती राज्यों में

नौकरी हेतु "जयश्री" अपनी सेवाएं प्रदान कर रही है वहीं किटी के माध्यम से 900 प्रतिशत शुद्धता के आभूषण बनवाने हेतु अंश मित्तल हमेशा तैयार है, शासनिक व प्रशासनिक समस्याओं के समाधान के लिए हिमांशु व जनसेवा से सम्बन्धित सभी प्रकार के बिल, लोन की अदायगी हेतु दानिश व एलआईसी से सम्बन्धित सभी कार्यों के लिए दीक्षा हमेशा उपलब्ध है। यहां एक बात विशेष रूप से उल्लेखनीय है कि इस ग्रुप में फेक पोस्ट को अप्रूव किसी प्रकार से नहीं किया जाता है और कोई भी ऐसी पोस्ट जो धार्मिक भावनाओं को आहत करने से सम्बन्धित हो, को अप्रूव नहीं किया जाता है। हम चाहते है कि आप सारे इस ग्रुप में जुड़े और सहारनपुर की समस्याओं को इस ग्रुप में पोस्ट कर अन्य ग्रुप के मैम्बर को भी बताये।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

(8 March – Women's Day Special)

From the stove to consciousness: The story of mother, teacher and author Dr. Priyanka Saurabh

Dr. Priyanka Saurabh's journey is a story of moving from the heat of the kitchen stove to the flame of consciousness. Despite marriage during her graduation, limited resources, and societal expectations, she persisted in her studies. Following a double M.A., M.Phil., and Ph.D., she secured five government job selections and became a lecturer in the Haryana Education Department. Through nine books and thousands of articles, she gave voice to women's struggles, education, compassion, and social concerns. Balancing her three roles—mother, teacher, and writer—she proved that struggle can be a stepping stone to success, not an obstacle.

Every home has a stove—one that not only bakes bread but also bears responsibilities. And in every society, there are women who, tempered in the heat of those responsibilities, become torches of consciousness. Dr. Priyanka Saurabh's story is the story of the light that arises from that very flame. Her journey, which began in a simple rural setting in Aryanagar village in Haryana's Hisar district, wasn't the result of any privilege or inheritance. She married while pursuing her graduation. Life thrust her into multiple roles simultaneously—wife, daughter-in-law, and mother. Often, at such a juncture, girls' education and dreams slow down. But Priyanka didn't accept stagnation as destiny.

Amidst limited resources, societal expect-

a Ph.D. research journey. These achievements aren't just degrees; they're testament to the tenacity of a woman who didn't compromise with circumstances, but instead engaged in dialogue. Five times selected for government jobs—this may sound like a simple line, but behind it lies years of preparation, the courage to face setbacks, and unwavering confidence. Eventually, she became a lecturer in the Haryana Education Department. As a teacher, she not only teaches the curriculum but also teaches her students the value of dreams and the meaning of hard work.

Writing: The Second Beat of Life

It's not easy to keep writing alive amidst household chores, children, and a job. But for Priyanka, writing isn't a hobby, it's her breath. She creates words between sleepless nights and busy daytime routines. Her poetry collection, "Termite Lage Gulab," exposes the invisible termites that infest relationships. "Chulhe Se Chand Tak" explores the limitations and aspirations of women's experiences. "Maun Ki Muskaan" documents the silences in which women often hide their pain. In children's literature, through "Fairy Se Samvad" and "Bachchon Ki Duniya," she gave voice to the innocence and imagination of children's minds.

The essay collection "On the Sands of

Time" explores social change, the psychology of pandemics, and human emotions. "Nirbhayen" is a powerful collection of women's stories related to courage and self-respect. The English essay collection "Fearless" presents the inner strength of Indian women in a global perspective. The short story collection

"Aanchal Ki Chupai" poignantly exposes the subtle rebellions of the female mind. "Life Peeping from the Window" is a beautiful attempt to look at everyday experiences from an empathetic perspective. Through these ten books and over ten thousand articles, Priyanka has proven that writing is not just expression but also social responsibility.

Struggle that makes no noise

Priyanka's struggle was never proclaimed on stage. She didn't try to present her life as an "inspirational tale." She continued to write quietly. She writes about the suffering of disabled children, questions the neglect of the elderly, and gives voice to the mental burden of teachers. She frames women's issues not in slogans but in empathy. Her works don't provoke readers, but awaken them from within. As a mother, she dreams of her children's future. As a teacher, she sows confidence in students. And as a writer, she gives voice to society's silences.

Respect and acceptance

She has received numerous honors for her literary and social contributions—the IPS Manav Puraskar, the Nari Ratna, the Super Woman Award, and international honorary degrees. But her greatest honor is the trust of her readers. She herself writes—

> "I did not ask for my share of the sky, I just wanted to—
The land that allows my thoughts to grow, It should not be barren."
light rising from silence

Today, when much of literature is driven by market demand, Priyanka Saurabh cultivates thought. While social media popularity is often considered success, she prioritizes depth. Her journey proves that struggle can be not only an obstacle but also a stepping stone. It's possible to reach the flame of consciousness from the heat of the hearth—if one possesses the warmth of faith and perseverance within. Dr. Priyanka Saurabh's story isn't just the achievement of one woman, but a representative tale of all those women who keep their dreams alive between home and society. this story is about -

That words still have power.
That silence can also bring about revolution.
And that a woman, if she decides, can cover the distance from the stove to consciousness herself.

CAUSES AND EFFECTS OF THE DECLINE IN THE QUALITY OF EDUCATION

The quality of education is a fundamental pillar of social progress and individual development. However, in recent years, many education systems around the world have experienced a noticeable decline in quality. This deterioration has occurred due to several interconnected factors that collectively lower educational standards. The consequences are serious, affecting not only students but society as a whole.

CAUSES OF THE DECLINE IN THE QUALITY OF EDUCATION

LACK OF FUNDING AND UNEQUAL DISTRIBUTION OF RESOURCES

One of the primary reasons for the decline in educational quality is insufficient funding. Many schools, especially in low-income areas, lack essential resources such as updated curricula, technology and extracurricular facilities. Without adequate funding, teachers do not have the necessary materials to deliver effective instruction, leading to a weakened learning environment.

SHORTAGE OF EXPERIENCED TEACHERS

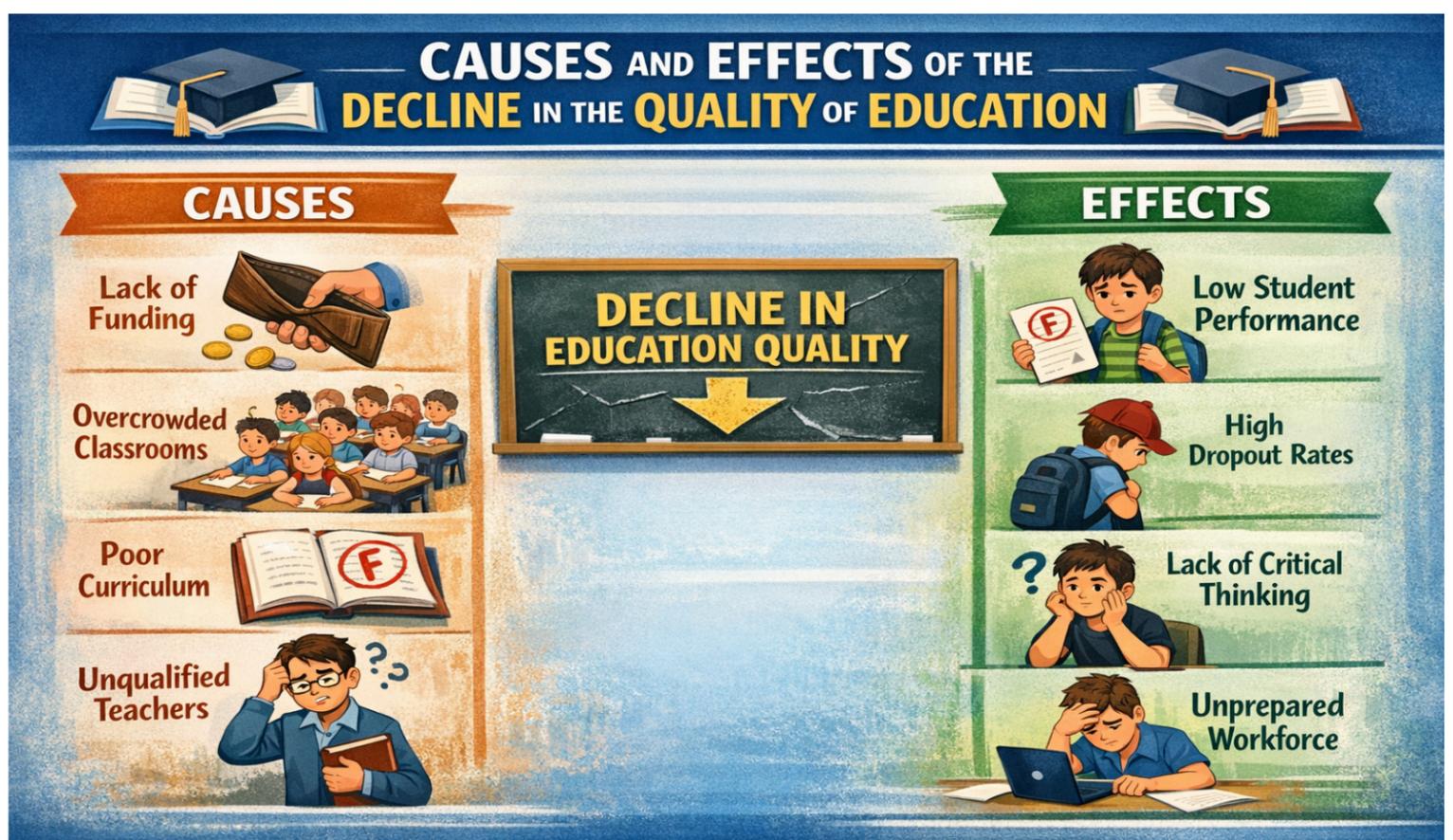
The quality of education largely depends on the competence of teachers. A shortage of qualified and experienced teachers, often due to low salaries and poor working conditions, results in less capable individuals entering the profession. This affects the delivery of subject matter and reduces student motivation and engagement. Additionally, high teacher turnover creates instability in the learning environment.

OVEREMPHASIS ON STANDARDIZED TESTING AND CURRICULUM RESTRICTIONS

The growing focus on standardized testing has narrowed the curriculum. Schools often prioritize test preparation over comprehensive learning experiences, which can limit creativity and critical thinking. As a result, students tend to focus more on memorization rather than deep understanding, reducing their genuine interest in learning.

SOCIO-ECONOMIC FACTORS

Socio-economic disparities play a significant role in determining educational quality. Students from low-income families face numerous challenges such as lack of educational resources, limited parental support and unstable home environments. These factors hinder academic performance and

overall learning experiences, perpetuating cycles of poverty and limiting social mobility.

TECHNOLOGICAL DIVIDE

Although technology has the potential to enhance learning, unequal access increases educational inequality. In many rural or economically disadvantaged areas, students lack access to modern technological tools and reliable internet connectivity. This digital divide limits opportunities for research, collaboration and the development of essential skills needed in an increasingly digital world.

EFFECTS OF THE DECLINE IN THE QUALITY OF EDUCATION

REDUCED STUDENT ENGAGEMENT AND ACHIEVEMENT

As educational quality declines, students' ability to participate meaningfully in society also diminishes. When students are not adequately challenged or motivated, their enthusiasm decreases, leading to lower academic performance. This trend is particularly concerning as it contributes to

higher dropout rates and reduced college enrollment.

WIDENING ACHIEVEMENT GAPS

A decline in educational quality disproportionately affects marginalized groups, including low-income students and minority communities. As these students face greater obstacles, achievement gaps widen. This perpetuates systemic inequality and limits access to higher opportunities.

ECONOMIC CONSEQUENCES

The impact extends beyond individual students to the broader economy. A less educated workforce is less competitive in a global economy that increasingly demands skilled labour. This can hinder economic growth and innovation, ultimately affecting national prosperity.

SOCIAL IMPLICATIONS

Education is essential for informed citizenship and social cohesion. When educational quality declines, individuals may lack critical thinking skills and the ability to actively participate in democratic processes. This can lead to increased polarization, misinformation and social unrest,

as people struggle to understand and resolve complex societal issues.

IMPACT ON HEALTH

Education is closely linked to health outcomes. Individuals with higher levels of education often experience better health and overall well-being. Therefore, a decline in educational quality can have long-term public health consequences, as lower educational attainment is associated with chronic diseases and reduced life expectancy.

The decline in the quality of education is a multifaceted issue arising from inadequate funding, teacher shortages, excessive testing pressures, socio-economic disparities and technological gaps. Its effects are far-reaching, influencing not only students but society at large through widening inequalities, economic stagnation, social fragmentation and negative health outcomes. Addressing these challenges requires collaborative efforts from policymakers, educators, communities and stakeholders to restore trust in education and ensure that all students receive high-quality learning opportunities. Only through collective action can we reverse the declining trends and utilize education for the betterment of humanity.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com 06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

Asia is a victim of conspiracies around the world

Asia's geopolitical landscape has been fraught with conflict, interference, and intrigue for centuries. This continent is not only a hub of population and culture, but is also considered the world's richest region in terms of natural resources. Yet, ironically, this same Asia has repeatedly been plunged into the flames of war, instability, and poverty. Whether it's the escalating tensions on the Iran-Pakistan border or the border conflict between Cambodia and Thailand, these events do not appear to be mere coincidences. Behind them, a broader global strategy appears to be at work, in which external powers pursue their own interests by keeping Asia in turmoil. Let Asia burn, and the coffers of developed countries fill—this is the naked truth of this politics.

Countries in the Global South are rich in resources but lack decision-making power. Despite possessing oil, gas, coal, rare minerals, fertile land, and a young population—these countries remain mired in debt, unemployment, and instability. The root cause of this is not merely internal weaknesses, but the global system that has been designed to keep them dependent for decades. The plunder that developed countries began during the colonial period continues today in new forms—sometimes in the name of free trade, sometimes under the guise of democracy and human rights. The Iran-Pakistan tensions are the latest example. Long-standing sanctions on Iran have weakened its economy, while Pakistan continues to live under foreign debt and economic pressure. Consequently, the escalating border tensions are no longer merely a local issue. Instability in sensitive areas like Balochistan could pit the two countries against each other. If this tension escalates, energy routes throughout South Asia and West Asia will be disrupted. Oil and gas prices will rise, directly benefiting the powers that control global markets. While war may be in Asia, profits will be reaped elsewhere.

History bears witness to the frequent attempts by external powers to incite local conflicts to further their own interests. Sometimes they act as mediators, and

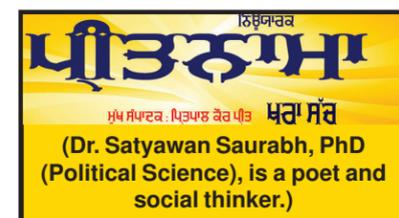

sometimes they establish their bases under the guise of military aid and security. Afghanistan is a prime example, where decades of war raged, society was torn apart, and ultimately the very country they claimed to "help" suffered the most. Similar situations are being replicated in other parts of Asia.

The Cambodia-Thailand dispute in Southeast Asia appears to be part of this strategy. Tensions over temples and historical sites in the border region are not new, but the military overtones they have taken in recent years are worrying. The region is considered rich in rare minerals, demand for which is rapidly increasing in the era of new technologies and energy transition. When two neighboring countries engage in conflict, it becomes easier for outside powers to intervene. Access to resources is gained in exchange for military aid, investment, and loans. Ultimately, the local population suffers—in the form of environmental destruction, displacement, and economic inequality.

This situation in the Global South did not arise suddenly. Since the mid-20th century, developed countries have used Asia, Africa, and Latin America as a source of

raw materials and a market for fin-

ished goods. Colonial rule ended, but the economic structure remained unchanged. Even today, international financial institutions provide loans, but in return, they impose conditions that strip these countries of their policy independence. Privatization of resources, reduction of subsidies, and import dependence—these are all part of the same trap.

Internal weaknesses within this system are no less responsible. Corruption, power struggles, ethnic and religious divisions erode these countries from within. When societies are divided, external interference becomes easier. Those in power compromise long-term national interests for short-term gains. The voice of the people is suppressed, and decisions are limited to a select few.

Nevertheless, it would be a grave mistake to assume that the Global South is helpless. Solutions

exist, provided there is will. The first step is regional solidarity. Asian countries must resolve their disputes through dialogue and cooperation. Whether it's border disputes or the sharing of resources—the solution lies not in war, but in shared understanding. When neighboring countries stand together, the scope for external forces will automatically diminish. Another important aspect is economic self-reliance. Real control over resources is possible only when local industries and the public sector are strong. Emphasis must be placed on value addition rather than simply exporting raw materials. Transfer of technology is essential, but production capacity must be developed within the country. Self-reliance does not mean cutting off from the world, but connecting on an equal basis.

Environmental justice is also a crucial part of this struggle. Indigenous and rural communities are bearing the brunt of the increased mining being carried out in the name of the energy transition. The countries most affected by the adverse effects of climate change are those that have contributed the least to it. Therefore, it is

imperative to demand equitable participation and accountability on global platforms.

Change is also necessary at the societal level. The education system must develop not only technical knowledge but also an understanding of history, politics, and the global economy. The media and information systems must be strengthened to protect society from propaganda and misinformation. The younger generation must understand that local problems are often linked to global structures.

Ultimately, Asia's future lies in its own hands. If this continent continues to be embroiled in conflict and instability, it will impact the entire world. But if Asia unites and takes control of its resources, its policies, and its societies, the global balance of power can change. This is not a time for mere reaction, but for introspection and concrete action.

Asia must now refuse to become someone else's battlefield. The resources are ours, the people are ours, and the future must be ours. The Global South needs justice, not pity; respect, not interference. This is the true direction of struggle, and it can become the foundation of a just world order.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

Holi Festival of Colors: A Mirror of Life, Spring, and Unity

Holi looks like a loud party from far away, yet it carries a quiet message. The Holi festival of colors reflects life as it is, mixed with joy, regret, hope, and release. It also arrives with the turn of seasons, when winter loosens its grip and the air feels kinder.

As new leaves appear and flowers begin to scent the streets, people step outside with lighter hearts. On this day, labels soften, and many learn how easy it is to meet as equals.

Why spring makes Holi feel alive

Holi comes when days stretch longer and the sun warms the skin again. Because winter ends, the world looks freshly washed, even before any color is thrown. That change matters to everyday people. It signals a restart, after months of closed doors and heavy clothes.

Streets feel busier, courtyards fill, and voices sound brighter. In many places, the season itself seems to invite community, shared food, and friendly teasing. The festival fits that mood. It doesn't fight nature, it follows it, like laughter following good news.

Nature's own colors set the mood for celebration

Fresh green leaves can make even a plain lane look new. Blossoms add pinks, yellows, and whites, while their fragrance sits in the air like a gentle welcome. As a result, the mind often feels less crowded. Playfulness returns, and old worries can feel smaller for a while.

A festival of change: letting go of winter, welcoming a new start

Seasonal change often turns into personal change. Many families' clean homes, air out bedding, and repair small things they ignored. Besides that, people meet neighbors again, sometimes after long gaps. A new start can be simple, like choosing kinder words, or ending a habit that makes life bitter.

The bonfire and the message: burn the vices, keep the light

Before the color play, many communities mark Holika Dahan, a bonfire that carries strong meaning. The fire is not about anger; it is about release. Pride, jealousy, hate, and harsh speech are treated like dry sticks that don't belong in the next season.

The ritual asks for honesty, then action. A person can name one weakness, then make a small promise to live differently after the flames fade. Even a quiet vow can last, because it ties a private change to a shared

moment.

The bonfire reminds people that heat can destroy harm, but it can also warm a better choice.

What "burning vices" can look like in real life

Apologizing to someone after a long silence

Forgiving a small insult instead of feeding it

Quitting gossip that turns friends into targets

Calming anger by walking away before words turn sharp,

From the Holi Festival of Colors to Hola Mohalla, Punjab's Spring of Spirit and Courage

Spring in Punjab often arrives like a bright scarf in the wind. Fields turn green, drums carry down village lanes, and laughter rises with the first handful of color. The Holi Festival of Colors is known for that joy, yet the season also carries a Sikh memory that reaches back to the time of the Gurus.

In Amrit Bani, the message appears in a simple image, celebrate Holi by coloring the self in spiritual shades. Later, Sri Guru Gobind Singh Ji shaped that same spring energy into Hola Mohalla, a gathering where love remained, and courage learned to stand beside it.

How the Sikh Gurus connected Holi with spiritual color

For Sikh tradition, color can mean more than powder on the skin. It can

point to the mind's tone, the way a person speaks, shares, and remembers the Divine. Amrit Bani frames Holi

By: Surjit Singh Flora
647-829-9397

as a reminder to "paint" the self with qualities that don't wash away. Kindness can be one such color, shown by feeding a hungry stranger. Humility can be another, seen when pride steps back during conflict. Steady remembrance of God becomes a deeper shade, because it guides choices when excitement fades.

When outer color fades by evening, inner color stays for life.

This approach doesn't reject celebration. Instead, it asks the festival to leave a mark on character.

Holi's outer colors and the inner colors of character

Playful color brings people close, and it softens old tensions. At its best, the day carries love, unity, devotion, and fellowship. Inner color works like a quiet mirror, it shows what remains after the singing ends. Why Guru Gobind Singh began Hola Mohalla at Anandpur Sahib At Anandpur Sahib, near Kesgarh Sahib, the day after Holi

gained its own identity. Sri Guru Gobind Singh Ji began Hola Mohalla in Sammat 1757 Chet, turning a familiar spring gathering into a training ground for the Khalsa.

The purpose was clear. The community needed skill in arms and readiness for warfare, yet it also needed restraint and moral strength. So the festival kept its warmth, while adding organized tests of courage. Accounts describe two teams forming for a mock battle (the Masnui battle). Riders, runners, and fighters displayed ability under watchful eyes. Brave warriors received honor, including crowns, not as vanity, but as public respect for discipline and service.

Kesgarh Sahib, the fair, and the meaning of "Khalsai colors"

Sangat fills the streets, and the air feels busy with prayer, song, and shared meals. In that crowd, "Khalsai colors" suggest a visible spirit, bold, awake, and committed to community. What makes Hola Mohalla unique: courage on display, faith at the center. Hola Mohalla stands out because it celebrates strength without worshiping violence. Heroic displays appear, Gatka, swordplay, spearman ship, and skill drills, yet control remains the headline. Each movement carries training, timing, and respect. These events also serve a larger aim. They remind the community to protect the weak, stay united, and be ready when injustice shows its face.

In that sense, the Holi Festival of Colors becomes a doorway, while Hola Mohalla becomes a pledge.

Excitement and reverence can share the same ground.

Gatka and martial displays as practice in discipline and fearlessness. Gatka is a Sikh martial art shown with sticks and traditional weapons. Spectators don't just see speed, they see focus, balance, teamwork, and courage shaped by practice.

However, Punjab's spring begins with color, then carries that energy into purpose. From the Holi Festival of Colors to Hola Mohalla, joy meets discipline, and fellowship meets brave hearts. Anandpur Sahib still holds that message in motion, celebrate fully, but let the deepest color be character.

Filling up with one's own colors, joy, kindness, courage

In Holi, colors can also mean values. Many people connect one shade with a trait they want to grow. Saffron may stand for courage, green for patience, pink for care. What color could stand for honesty this year? The idea stays simple, a reminder that character can be chosen daily.

Colors that erase distance: how Holi brings people together

The main attraction of Holi is color, because it blurs the lines that often divide. When faces look the same under bright powder, class and status lose their force, at least for a day. Laughter becomes a shared language, and strangers can greet each other without fear.

Still, respect matters. Many now ask before applying color, since joy works best with consent. People also look for safer, skin-friendly powders and use water with care, so the celebration doesn't leave harm behind.

For one day, titles fade and neighbors feel like family

Greetings change on Holi. A boss and a worker may smile like old friends, and elders may dance with children. Music, snacks, and open courtyards help people belong. In that warmth, discrimination feels out of place, like a locked door on a bright morning. In the end, Holi is more than a festival, it is a reflection of life's many shades. It celebrates spring's return, when nature dresses in new leaves and perfume-rich flowers. It also honors inner change, through the fire that burns vices and the colors that suggest better habits.

Global AI Summit 2026

ENN360 in partnership with Delhi Climate innovation week Host Landmark AI Conference

In a powerful display of international collaboration and technological foresight, the Online International AI Conference recently concluded as a cornerstone of Delhi Climate Innovation Week 2026. Themed "From Ideas to Impact: AI Without Borders," the event was a resounding success, earning immense appreciation from a global audience of delegates, academics, and industry leaders. This landmark summit was the result of a high-impact partnership led by Prachi Gupta, founder of ENN360, alongside key institutional and corporate partners including Maharishi University of Information Technology (MUIT), CMBZ Consulting International, and the World Visionaries Forum (WVF). During the proceedings, Prachi Gupta emphasized that the core mission was to drive real-world change by merging climate-tech innovation with sustainable AI frameworks. This vision resonated deeply across borders, successfully registering participants from over a dozen nations—including India, USA, South Africa, Jordan, Kenya, Ghana, Iraq, Serbia, Greece, Germany, Kazakhstan, Liberia, and Thailand—marking a significant milestone for the India AI Impact Summit 2026 initiative.

The conference featured an extraordinary lineup of global experts who shared transformative insights on AI's evolving role in modern leadership, sustainability, and entrepreneurship. The distinguished roster of speakers and panelists included Dr. Sindhu Bhaskar, Professor PK Rajput, Ms. Lisa Russell, Mr. Narayan PV, Dr. Awakash Mishra, Dr. Ajay Jain, Mr. Abraham Paul Vatakencherry, Mr. Sherwan Taha Ameen, Mr. Dewasis Dahal, and Ms. Nehaa

Goyal. A poignant highlight of the event was the screening of a masterfully illustrated cinematic short film produced by a section of human resilience and technological advancement. This cinematic contribution underscored the global urgency of the

summit's themes, bringing a visual narrative to the complex challenges of climate change and digital ethics.

Beyond the technical depth of the discussions, the event was widely praised for its seamless execution and its unwavering focus on utilizing artificial intelligence for the greater good. It served as a reminder that while technology is the tool, the ultimate goal remains the empowerment of communities worldwide. By successfully bridging the gap between private enterprise and academic excellence, the collaboration between ENN360, MUIT, and their international partners has set a new global benchmark for responsible innovation and cross-border dialogue.

From Indian rootedness to global Competence

By Rama Shanker Dubey

The Indian higher education system is undergoing a massive transformation, shifting from a theoretical, colonial-era mindset and rote-learning model to an India-centric framework that takes pride in nation's rich cultural heritage while embracing experiential learning, skill development, innovation, and entrepreneurship. This shift fosters a more dynamic, self-reliant, and globally competitive academic ecosystem.

The focus of the National Education Policy 2020 (NEP 2020) on the holistic development of students by incorporating Indian values, ethics, duties, and the integration of the Indian Knowledge System (IKS) into curricula, has significantly influenced the development of national consciousness and cultural rootedness among students, thereby strengthening nationalistic feeling and pride in Indian identity.

The great educational institutions of ancient India Taxila, Nalanda, and Vikramshila were founded upon the principle of holistic development of students - the development of mind, body, intellect and soul. Famous Indian educational philosophers such as Swami Vivekananda, Madan Mohan Malaviya, Sri Aurobindo, and Rabindranath Tagore consistently emphasised

that the central aim of education should be the holistic development of students.

The IKS is the most ancient and the most richly endowed heritage in the world. It embodies an extraordinary confluence of spirituality, science, art, logic, and a profound philosophy of life. It has always been devoted to the pursuit of truth and the welfare of humanity. The principal pillars of IKS are the Vedas, the Upanishads, and the philosophical systems (Darshanas).

India has offered the world six distinct ways of seeing and understanding reality—these are its six classical schools of philosophy. On the one hand, we rose to the loftiest heights of spiritual realisation; on the other, our revered Rishis and Acharyas laid the foundational principles of mathematics, chemistry, physics, astronomy, medicine, economics, governance, environmental ethics and various domains of knowledge.

It is widely recognised across the globe that the Vedas constitute primary source of both spiritual and worldly knowledge. With the incorporation of the great inventions and intellectual contributions of ancient India into present-day curricula, such as the reference to the discovery of fire by Rishi Atharva in the Rigveda and Yajurveda; the surgical principles of Acharya Sushruta in

the Sushruta Samhita (600 BCE); the concepts of atomic theory, gravitation, and motion described by Maharshi Kanada in the Vaisheshika Darshana (600 BCE); students are developing greater national pride, courage, self-reliance and confidence in the richness of our national intellectual heritage and respect for India's civilisational legacy. Beyond reinforcing awareness of India's civilisational contributions to global knowledge, the rapid integration of IKS into academic curricula will help preserve and revitalise the country's rich intellectual traditions across diverse fields. The implementation of NEP-2020 has significantly reoriented the skill development landscape within Higher Education Institutions (HEIs). The integration of vocational education into mainstream curricula, along with the introduction of skill enhancement courses, experiential learning, internships, apprenticeships, and project-based learning, has strengthened skill competency acquisition, helped bridge industry skill gaps, and enhanced self-reliance, innovation, and employability. The Pradhan Mantri National Apprenticeship Promotion Scheme (PM-NAPS) has been crucial in promoting structured apprenticeship programs, imparting Industry-linked practical training to the students.

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਵਿਰਾਸਤ, ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਮਾਣ- ਮੱਤਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰਭਰ, ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਅਮੀਰ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਸਹਿਤ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਯੋਗ ਅਤੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਈ ਭਾਰੀ (ਮਾਤਾ ਭਾਰੀ ਕੌਰ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1705 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਮੁਗਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦ ਕੌਰ (ਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਖਤ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ। ਰਾਣੀ ਸਦਾ ਕੌਰ ਨੇ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਫੌਜੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰ ਸਨ। ਬੀਬੀ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਗਦਰੀ ਗੁਲਾਬ ਕੌਰ, ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਸੋਢੀਆ (ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੋਤੀ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਕਵਿਤਰੀ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਬੰਧਕਾਰ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਹਿਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਆਦਿ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਤੱਕ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਈਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪਿਆ ਭਾਵ ਕਿ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਅੱਖੇ ਸਮੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਖੜੀਆਂ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਨ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਜਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਜਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ।

2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ : ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ 277433338 ਹੈ ਜਿਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 13 10 38 73 ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 14 63 9465 13.1 ਮਿਲੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ।

2011 ਦੀ ਜਨ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦੀ ਦਰ 70.73% ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ 80.44% ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 80.3% ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ 55.7% ਸੀ। ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ 2022-23 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਮਾਨਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦੀ ਦਰ ਗੈਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 57.6% ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ 31.03% ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੀਆਂ ਸਹਾਇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿਸੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ, ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਉਸਦਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ 2022-23 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 26.2% ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਜੋ ਕਿ 2021-22 ਵਿੱਚ 21.9% ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 2011-12 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਿਰਫ 13.9% ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਦਰ 55.15% ਤੋਂ

ਘੱਟ ਸੀ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਦਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 13.2% ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 14.3% ਹਨ ਜਿਸ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਉੱਪਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵੇਤਨ ਮਰਦ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਨਰੋਗਾ ਉੱਪਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਦੀਨ ਕੱਢਣਾ, ਝੋਨਾ ਲਾਉਣਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਬਜਵੇ ਦਿਨ ਹੀ ਕੰਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਲੇਬਰ ਫੋਰਸ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਕਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ-ਕਾਜ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਧਾਰਿਤ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਅਕਸਰ ਇਨਫੋਰਮਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਟੀ ਡਬਲ ਯੂ ਪੀ ਆਰ (TWPR) ਫੀਮਰ ਵਰਕ ਫੋਰਸ ਪਾਰਟੀਸੀਪੈਂਸ਼ਨ ਰੇਟਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹਿਲਾ ਕਾਰਜ ਬਲ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਟੀ ਡਬਲ ਪੀ ਆਰ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। 2017-18 ਅਤੇ 2020-21 ਦੇ

ਵਿਚਕਾਰ 9.9% ਤੋਂ ਦੁਗਣਾ ਹੋ ਕੇ 17.9% ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਕੰਮ ਲਗਭਗ 7.6 ਘੰਟੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਹੋ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਲਾਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਕੰਮ ਘੱਟ ਉਤਪਾਦਕ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਲੇਬਰ ਫੋਰਸ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਰ ਕੌਮੀ ਦਰ ਨਾਲੋਂ

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ
ਜਗਰੂਪ ਕੌਰ
7009529882

ਘੱਟ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਡੇਅਰੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਨਫੋਰਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਵੇਤਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਤਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਸਧਾਰਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ

ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘਰੇਲੂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਕੰਮ ਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੇਤਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਕਿਰਤ ਦੀ ਕੋਈ ਕਰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜੋ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਝੋਨਾ ਲਾਉਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਮਰਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਠ ਕੇ ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ, ਘਰ ਦੀ ਸਫਾਈ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਆਦਿ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉਹ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਰਦ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਲੇਬਰ ਫੋਰਸ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਜਿੱਥੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਘਰੇਲੂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਈ ਵਾਰ ਪੱਕਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਘਰ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ

ਦੇਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਆਰਥਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਈ ਵਾਰ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਪਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਇਹ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਕੰਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਰੋਤ ਹੈ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਵਾਝਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਸਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਘਰ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਰਥਿਕ ਸੰਦਰਭ ਹੈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਮਾਣ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸਕਸੈਸਨ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਜਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਕਸਰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਪਰ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। 2021 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਜੈਂਡਰ ਪਿਓਰਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਲੈਂਡ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 31% ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੋਲ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੱਕ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ 69% ਮਰਦ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੀ ਹੱਕ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕਾਫੀ ਸੀ, ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਐੱਸ.ਕੇ.ਐੱਮ.) ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਭਾਵੇਂ ਪੱਖੀ ਪੱਖੀ ਜਾਂ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮੋਇਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਇਹ ਐੱਸ.ਕੇ.ਐੱਮ. ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਮਾਤਰ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਰੇ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਮਾਨਤਾ ਲਈ ਹੋਰ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਕੌਸ਼ਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਉਜਵਲ ਕਰ ਸਕਣਗੀਆਂ।

ਪੁਆੜਾ ਮਹਿੰਗੇ ਫੋਨਾਂ ਅਤੇ ਵਟਸਐਪ ਸਟੇਟਸਾਂ ਦਾ

ਇੱਕੋਈ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜੇਬ ਭਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਬਿਠਾਏ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਹਰ ਸ਼ੁੱਧ ਸਹੂਲਤ ਖਰੀਦ ਲਵੋ। ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਅੱਜ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜਿਆਂ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਿਤਾਇਆ ਹੋਣਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਘਰ ਰੋਟੀ ਪੱਕੇ ਜਾਂ ਨਾ ਪੱਕੇ ਪਰ ਕੋਲ ? ਮਹਿੰਗਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਵੀ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਸਕੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਜਾਂ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿੰਗਾ ਫੋਨ ਓਨਾਂ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਚਾਹੇ ਪੱਲੇ ਧੋਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਹਮਾਤਤ ਵਿਚਾਰਾ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਫੋਨ ਫੜ ਕੇ ਚੱਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਵੱਲ ਨੂੰ ਲੋਕ ਇੱਝ ਘਿਰਣਾ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਫੂਤ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ? ਗੁਸਤ ਹੋਵੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਸੈਲਫੀ ਲੈਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਚੱਲਿਆ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਅੱਗੇ ਖਲੋ ਕੇ ਸੈਲਫੀ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਮਹਿੰਗਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਖਰੀਦ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਦਿਖਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਧੀ ਦੇ ਦਾਜ ਜਾਂ ਸੂ ਖ਼ਕ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਜੇ ਤੇ ਸਜਾ ਕੇ ਸ਼ਰੀਕੇ ਕਬੀਲੇ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬਸ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਸ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਡੱਬੇ ਦੀ ਫੋਟੋ, ਫਿਰ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਫੋਟੋ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਜੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਉਪਹਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਵਧੀਆ

ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਤੋਂ ਵਧਾਈਆਂ ਕਬੂਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਮਹਿੰਗੇ ਨਵੇਂ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਕਈ ਦਿਨ ਵਿਆਹ ਵਰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਚਾਅ ਭਰਪੂਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਤਾਂ ਮਹਿੰਗਾ ਫੋਨ ਮਿਲਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਟਲਾਂ ਵਰਗੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿੰਗੇ ਫੋਨ ਨਾਲ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਗੁੱਟ ਘੜੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਹਿਣੇ ਗੱਟੇ ਪਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਫੋਟੋ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ। ਕਈ ਲੋਕ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਵੀ ਸੁਣੇ ? ਹਨ :- ਅੱਜ ਮੇਰੀ ਆਹ ਫੋਟੋ ਨੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਸੀਨੇ ਅੱਗ ਲਾ ਦੇਣੀ ਆ। :-

ਇਕੱਲਾ ਮਹਿੰਗਾ ਮੋਬਾਈਲ ਖਰੀਦ ਕੇ ਕਿੱਥੇ ਗੱਲ ਬਣਦੀ ਆ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਪੰਜ ਚਾਰ ਐਪਾਂ ਤੇ ਸਟੇਟਸ ਨਾ ਪਾਏ ਜਾਣ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਗੂਗਲ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਮੰਗ ਲਵੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂਹਰੇ ਸਕਿੰਟ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਨ ਪਸੰਦ ਦਾ ਸਟੇਟਸ ਪਰੋਸ ਦੇਣਗੇ। ਫਿਰ ਜੀਹਦੇ ਨਾਲ 'ਲੱਗਦੀ' ਹੋਵੇ, ਜੀਹਨੂੰ 'ਸੜਾਉਣਾ' ਹੋਵੇ, ਜੀਹਦੇ ਲਈ ਭਾਵੁਕ ਹੋਵੇ ਸਭ ਲਈ ਸਟੇਟਸ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੋ ਫੋ ਮਿੰਟ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਟੇਟਸ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਸਟੇਟਸ ਦੇਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੜਾਉਣ ਲਈ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਮਾਸੀ, ਤਾਈ, ਚਾਚੀ ਭਾਵ ਜਿਹੜੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੇ ਗੱਲ ਨਾ ਆਖੀ ਜਾਵੇ ਸਟੇਟਸ ਤੇ ਆਖ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਬਸ ਕੰਮ ਆਪੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਧੀਆਂ ਨੇ ਪੇਕਿਆਂ ਨੂੰ, ਨੂੰਹ ਨੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਤਲਬ ਕਿ ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੱਕ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਟੇਟਸ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਸਟੇਟਸ ਬਣਵਾਰੇ ਤੱਕ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸਟੇਟਸ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਏ ? ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਗਰ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣ ਪਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਪਾਰਮਿਕ ਸਟੇਟਸ ਪਾ ਪਾ ਕੇ ਦੁਹਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਬੰਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਅਗਰ ਐਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਵੋਗੇ ਤਾਂ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹਿਓ, ਅਗਲਾ ਬੰਦਾ ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਅਣਖ ਦੇ ਸਟੇਟਸ ਪਾ ਪਾ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਬਣ ਲਗਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਸਟੇਟਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਣੇ ਧੋਣੇ ਵਾਲੇ ਸਟੇਟਸਾਂ ਨਾਲ ? ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਪਹਿਰਾਵਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖਾਣੇ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਸਟੇਟਸ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਆਰ-ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਈ ਛੱਡੋ, ਉਹ ਤਾਂ ਚੱਲਦਾ ਈ ਸਟੇਟਸਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੈ। ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚਲਾਕੀ ਕਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਚਲਾਕ ਹੋਣ ਦਾ ਭੂਤ ਨਾ ਉਤਰ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੱਗਲ ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟੇਟਸ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਬਸ ਕਿਸੇ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਹੈ, ਲੱਭੋ ਤੇ ਸਟੇਟਸ ਪਾਓ ਅਗਲੇ ਤੱਕ ਮਿੱਟਾਂ ਕਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸਮਝੋ, ਨਾ ਹਿੰਗ ਲੱਗੇ ਨਾ ਫਟਕੜੀ ਰੰਗ ਚੋਖਾ।

ਸੋ ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿੰਗੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਅਤੇ ਸਟੇਟਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਜੋਕਾ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਲੁੱਟਾਂ ਧੋਹਾਂ, ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੀਆਂ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਮਝਦਾਰੀ ਇਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਸਟੇਟਸਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਉੱਪਰ ਭਾਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਨਕੋਲ ਪਾਈ ਜਾਏ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉੱਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਹਨ। ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਚਾਅ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ
ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
998 890 1324

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com 06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

15th Women's Achievement Awards Gala: A Night of Recognition and Inspiration

On Sunday evening, March 1st, over 200 distinguished guests gathered at The Sapphire, located at 240 West Old Country Road in Hicksville, NY, to honor the remarkable achievements of this year's honorees at the 15th outstanding Women's Achievement Awards Gala, hosted by The Indian American Forum (IAF). This annual event, held during Women's History Month, is dedicated to recognizing exemplary women for their unwavering courage, commitment, and compassion.

For the past 15 years, the IAF has maintained a tradition of acknowledging and honoring women who have made notable contributions to their communities and respective fields. The event commenced with opening remarks from Mrs. Indu Jaiswal, Chairperson of the IAF, who conveyed sincere appreciation to all attendees. Subsequently, Gala Chair Mrs. Shammi Singh along with

tribute to the strength, resilience, and remarkable spirit of women who rise to challenges, lead with conviction, nurture others, innovate, and transform the world around them.

The honorees of the night were:

" Dr. Dolly Manwar - a re-

Senior at Herricks High School

" Ms. Harnoor Joneja - Senior at Jericho High School

Engaging Dialogue with the Honorees

During the gala, the honorees participated in an engaging question-

and-answer session led by moderators Mrs. Roopam Maini, Mrs. Chanbir Kaur, DR. Nita Mehta, and Dr Pratchi Goenka. Demonstrating both confidence and courage, each honoree thoughtfully addressed the questions posed to them, sharing their insights and experiences with the audience.

preciation served as a heartfelt acknowledgment of their dedication and service. A beautifully crafted journal was also unveiled during the event. This special publication featured compliments, best wishes, and messages

semblywoman, whose leadership and advocacy have significantly influenced the community. Also, present was Hon. Elaine Philips, Comptroller for Nassau County, who contributed her expertise and support for the occasion. The gathering welcomed Hon. Jen DeSena, Town Supervisor; Hon. Ragini Srivastava, Town Clerk for the Town of North Hempstead, recognized for her vital role in local governance; and Hon. Rose Marie Walker, esteemed Legislative Member. Ms. Deborah Misir - Suffolk County Legislature, while Mr. Harry Malhotra attended on behalf of Town Supervisor Hon. Joseph Saladino from the Town of Oyster Bay.

Additionally, Mrs. Raja Laxmi Kadam from the Consulate office honored the event with her presence. Other notable attendees included Mrs. Nilima Madan, President of AIA (National); Mr. Gobind Munjal, Former President of AIA (National); Mrs. Beena Kothari, President of AIA (NY Chapter); Dr. Nirmal Mattoo, President of IAAC; Mr. Vimal Goyal, President of IDP & IAF; Mrs. Bina Sabapathy, Founder President of IACV; members from CHI, Dr. Narinder Kukar and Mrs. Smiti Khanna, both former presidents of AIA; Dr. Rajiv Datta, Surgical Oncologist at South Nassau Hospital; Mrs. Anju Sharma, President of the Indian American Lions Club; Mrs. Shashi Malik, President of Seva Center For Humanity, prominent busi-

Founder President and the Chairman of Human Rights Commission Nassau County, Dr. Bobby Kumar Kalotee, provided an overview and historical context for the event, establishing a formal tone for an evening dedicated to recognition and celebration.

Honoring Exceptional Women at the Gala

The Banquet Hall was packed with elected officials, Entrepreneurs, physicians, community leaders, honorees, and their guests. The event was not just a celebration, but a heartfelt

spected physician and philanthropist " Mrs. Prabha Golia - entrepreneur and builder of a successful business empire

" Mrs. Pratibha Maldonado - the first South Asian female to serve as a Commanding Officer of a Police Precinct in New York City

" Mrs. Sunita Manjrekar - Director of Employment at Nassau County's Department of Social Services

The event also recognized young achievers:

" Ms. Aarthi Palaniappan -

and-answer session led by moderators Mrs. Roopam Maini, Mrs. Chanbir Kaur, DR. Nita Mehta, and Dr Pratchi Goenka. Demonstrating both confidence and courage, each honoree thoughtfully addressed the questions posed to them, sharing their insights and experiences with the audience.

Honors and Special Recognitions To commemorate their outstanding achievements and contributions, each honoree was presented with a plaque, official citations, and elegant flower bouquets. These tokens of ap-

from elected officials, further highlighting the significance of the occasion. The journal committee, comprising Mrs. Bina Sabapathy, Mrs. Roopam Maini, and Ms. Sanju Sharma, was invited to the podium to release the journal and share this memorable moment with the audience.

Distinguished Guests and Dignitaries The event was graced by the attendance of several distinguished dignitaries. Among them was Hon. Jennifer Rajkumar, New York State As-

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

nessmen Mr. Kanak Golia, Mr. Shudh Prakash Singh Jasuja, Mr. Ravi Bhoopapur, Dr Adi Sharma, President On Mount Sinai South Nassau, Human Rights Commissioner Ms. Wioletta Dusza; Mrs. Geeta Shukla, realtor; Mrs. Harvinder Bhatia- a Community Activist, and Ms. Rhea Manjrekar - Miss Metropolitan. Collectively, these guests highlighted the community's recognition of the hon-

orees and underscored the importance of the occasion.

The event commenced with the American and Indian national anthems, performed by Mrs. Jyoti Gupta, Mrs. Bina Sabapathy, Mrs. Roopam Maini, and Dr. Jag Mohan Kalra. A Ganesh Vandana was subsequently presented by Ms. Hitanshi, an RS International student under the guidance of Ms.

Shilpa Jhurani. Appreciation is also extended to the students from Columbia University, the Capella Group, and CO-LUMBIA SUR for their engaging contemporary musical performances.

From appetizers through to the main course, the dinner service was efficiently managed by the management of Banquet Hall. The event concluded with a formal vote of

thanks, recognizing the dedicated efforts of all volunteers who worked diligently in organizing the occasion, as well as expressing appreciation to the IAF Board Members for their wholehearted support. Gratitude was also extended to the sponsors, media representatives, performers, photographers, the Bedi Family for their sponsorship of the fire blankets, and all attendees.

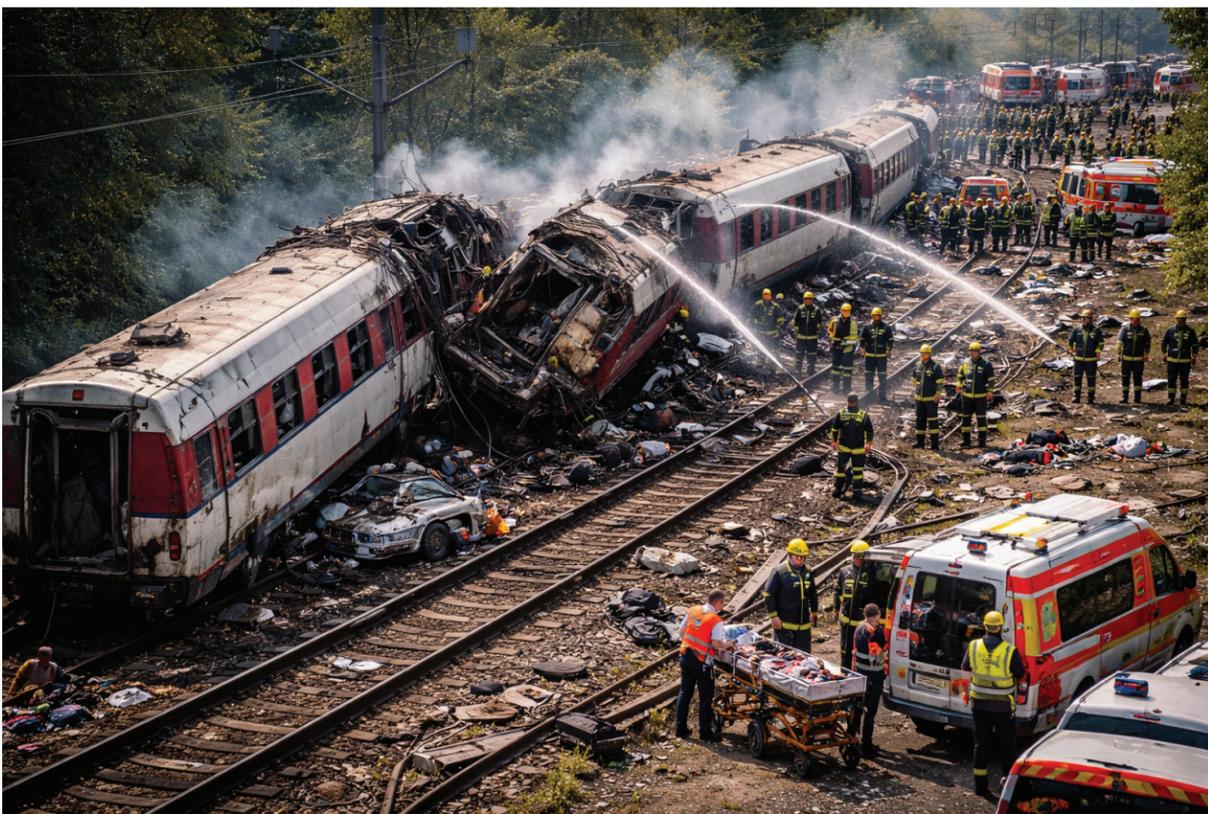

ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕ ਰਹੇ ਇਹ ਰੇਲ ਹਾਦਸੇ ?

ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਚੌਥਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰੇਲਵੇ ਨੈਟਵਰਕ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। 20 ਜੂਨ 2024 ਨੂੰ ਅੱਠ ਡੱਬਿਆਂ ਵਾਲੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੇ ਟਰੇਲਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਰਾਮਬਨ ਦੇ ਸੰਗਲਦਾਨ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਰਿਆਸੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਚਿਨਾਬ ਨਦੀ 'ਤੇ ਬਣੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਆਰਕ ਪੁਲ ਤੋਂ ਲੰਘਦੀ ਹੋਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਿਆਸੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਪਹੁੰਚੀ। ਇਹ ਪੁਲ ਚਿਨਾਬ ਨਦੀ ਦੇ ਤੱਟ ਤੋਂ 359 ਮੀਟਰ ਉੱਚਾ ਤੇ 1.3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕਸਮੀਰ ਨੂੰ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 17 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਦਾਰਜਿਲਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰੰਗਾਪਾਣੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇੜੇ ਸਿਆਲਦਾ-ਅਗਰਤਲਾ ਕੰਚਨਜੰਗਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਟਕਰਾ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 15 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਤੇ 80 ਦੇ ਕਰੀਬ ਜਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਰੇਲਗੱਡੀ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਦੇ ਅਗਰਤਲਾ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਸਿਆਲਦਾ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰੰਗਾਪਾਣੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੰਘਣ ਉਪਰੰਤ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਵੇਰੇ 8:42 'ਤੇ ਉਸੇ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਇੱਕ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਖੜੀ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਵੱਜਣ ਕਾਰਨ ਹਾਦਸਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਨੇ ਕਈ ਸਿਗਨਲ ਤੋੜੇ ਜਦ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਸਿਗਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਵੀ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵੇਂ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟੀ ਕੁਲੀਜਨ ਸਿਸਟਮ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਐਂਟੀ ਕੁਲੀਜਨ ਡਿਵਾਈਸ - ਮਾਰਚ 2020 ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਚ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (ਐਂਟੀ ਕੁਲੀਜਨ ਡਿਵਾਈਸ) ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਆ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮਿੱਥੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਆਪਣੇ ਰੁੱਕ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਵਕਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੇਲ ਹਾਦਸੇ ਹੁਣ ਬੀਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਹਮੋ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਈਆਂ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਟਰੇਨ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿਸਰਚ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡ ਆਰਗਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੈਂਸਰ ਅਧਾਰਤ ਸਵੈ ਸਰਗਰਮ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਟ੍ਰੇਨ 'ਚ

ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕੋ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਗੱਡੀਆਂ 'ਚ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਤਦ ਹੀ ਐਕਟਿਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਾਦਸਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਚ 2022 ਵਿੱਚ ਕਵਚ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦੋ ਲੋਕੋਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਚਲਾ ਕੇ ਇਸਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ 290 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋ ਖੁਦ ਹੀ ਰੁਕ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 25 ਫਰਵਰੀ 2024, ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਦੇ ਕਠੂਆ ਤੋਂ 53 ਡੱਬਿਆਂ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਾਲ ਗੱਡੀ 90 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ 80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬਿਨਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਤੋਂ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਦੌੜਦੀ ਹੋਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਉੱਚੀ ਬੱਸੀ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਰੁਕੀ। ਇਸ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਕਠੂਆ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਗੱਡੀ ਦਾ ਇੰਜਨ ਸਟਾਰਟ ਛੱਡ ਕੇ ਹੀ ਚਾਹ ਪੀਣ ਲਈ ਉਤਰਿਆ ਤੇ ਗੱਡੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਚੱਲ ਪਈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹੱਥ

ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕਿਰਕਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਘੰਟਾ ਡੇਢ ਘੰਟਾ ਬਿਨਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਤੋਂ ਰੇਲਵੇ ਟਰੈਕ 'ਤੇ ਦੌੜਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੰਗੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਆਂ ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਬਾਲੇਸਵਰ ਵਿੱਚ

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ
ਅਮਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ
98889-40211

ਤਿੰਨ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਦੀ 12 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਬਾਲੇਸਵਰ ਦੇ ਬਾਹਾਨਾਗਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਗੱਡੀ, ਦੂਜੀ ਕੋਰੋਮੰਡਲ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਤੇ ਤੀਜੀ ਹਾਵੜਾ ਬੈਂਗਲੂਰੂ ਸੁਪਰ ਫਾਸਟ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਭਿਆਨਕ ਟੱਕਰ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 296 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੌਤਾਂ ਤੇ 1200

ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਯਾਤਰੀ ਜਖਮੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਇਲੈਕਟਰਾਨਿਕ ਇੰਟਰਲਾਕਿੰਗ ਤੇ ਪੁਆਇੰਟ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਆਰਟੀਫਿਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਆਧਾਰਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। 128 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਇਸ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਨੇ ਉਕਤ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਰੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿਗਨਲ ਗਰੀਨ ਸੀ ਪਰ ਯਕਦਮ ਕਿਸੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਿਗਨਲ ਬਦਲ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕੋਰੋਮੰਡਲ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਮੇਨ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਲੂਪ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਖੜੀ ਸੀ। ਸੋ ਇਹ ਗੱਡੀ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਫਤਾਰ ਕਾਰਨ ਗੱਡੀ ਦੇ 21 ਡੱਬੇ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਰ ਗਏ ਤੇ ਤਿੰਨ ਡੱਬੇ ਮੇਨ ਲਾਈਨ ਤੀਕਰ ਪਲਟ ਗਏ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਥੋਂ ਚਲੇ ਗਏ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਯਸਵੰਤਪੁਰ (ਬੈਂਗਲੂਰੂ ਹਾਵੜਾ ਸੁਪਰ ਫਾਸਟ) ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਗੱਡੀ ਵੀ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ। ਇਸ ਟਰੈਕ 'ਤੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਚ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹਾਦਸੇ

ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ। ਇਹ ਰੇਲ ਹਾਦਸਾ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਰੇਲ ਹਾਦਸਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵੇਂ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ 2000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਯਾਤਰੀ ਸਵਾਰ ਸਨ। 26 ਨਵੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਖੰਨਾ ਨੇੜੇ ਕੋੜੀ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਵੀ ਸੁਵੱਖਤੋ 3.15 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਰੇਲ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਐਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਫਰੰਟੀਅਰ ਮੇਲ ਦੇ ਛੇ ਡੱਬੇ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਲੱਥ ਕੇ ਦੂਜੀ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਪਲਟ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਲਕੱਤੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀ ਜੰਮੂ ਤਵੀ ਸਿਆਲਦਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਫਰੰਟੀਅਰ ਮੇਲ ਦੇ ਲੀਹੋਂ ਲੱਥੇ ਡੱਬਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾ ਟਕਰਾਈ ਤੇ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਰੇਲਾਂ ਵਿੱਚ 2500 ਮੁਸਾਫਰ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦਕਿ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ 212 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ।

ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੈਂ ਵੀ ਬਿਦਰ ਤੋਂ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਵਾਪਸ ਸਰਹਿਦ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਬਿਦਰ ਤੋਂ ਬੰਗਲੌਰ ਘੁੰਮਣ ਚਲੇ ਗਏ ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਉਡੀਕਦੇ ਰਹੇ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਖੰਨੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਹਿਦ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਉੱਤਰ ਹੀ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਘਰਦਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾੜੇ ਖਿਆਲ ਆਈ ਜਾਣ ਕਿ ਕਿਤੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ 'ਚ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੀ ਅੱਗੇ ਨਾ ਲੰਘ ਗਿਆ ਹੋਵਾਂ। ਉਸ ਵਕਤ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਕੋੜੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵੀ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਘਰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ 'ਚ ਜਾਨ ਆਈ। ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਪੌਣੇ ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ 'ਚ ਬਿਤਾਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਨਾਟਕਾ ਦੇ ਬਿਦਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮੌਕੇ ਸਾਲ 'ਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦਾ ਸਫਰ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕਰਨਾਟਕਾ ਦਾ। ਰੇਲ ਨੂੰ ਸਸਤਾ, ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਫਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਰੇਲ ਹਾਦਸੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਵਾਰ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿਉਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਜੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੱਲਾ ਝਾੜ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਬੁਲਟ ਟਰੇਟ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੁਲੇਟ ਟ੍ਰੇਨ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਹਾਦਸੇ ਨਾ ਵਾਪਰਨ। ਆਖਿਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕ ਰਹੇ ਇਹ ਰੇਲ ਹਾਦਸੇ ?

ਨਸ਼ਾ ਯਾਰ ਬੇਲੀ ਹੀ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ , ਯਾਰ ਬੇਲੀ ਹੀ ਹਟਾ ਸਕਦੇ ਨੇ , ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ

ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਦੂਰ ਸੁਣੀਂਦੀਆਂ ਨੇੜੇ ਆਈਆਂ , ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਵਿਹੜੇ ਆਈਆਂ ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਭਰਾਵੇ ਘਰ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕੋਈ ਹੀ ਇਹੋ ਘਰ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਦਸਤਕ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ਵਰਨਾ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਜੀਅ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਫਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਮੰਨੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਨਾ ਮੰਨੇ , ਪਰ ਇਹ ਹੈ ਸੋਲਾਂ ਆਨੇ ਸੱਚ ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਅੰਦਰ ਵੜਕੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ , ਕੋਈ ਸਾਰੇਆਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੋਈ ਵਾਰ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਕਿਹੜਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਨਸ਼ਾ ਅੱਜ ਆਮ ਜਨਜੀਵਨ ਨੂੰ ਠੱਪ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ , ਨਸ਼ੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਬਹੁਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਗਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਨਿਗਾ ਰਾ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਨਸ਼ਾ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਰਾਤੇ ਰਾਤ ਲਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਦਾ , ਸ਼ਰਾਬੀ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਹੀ ਬੋਲ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਪੀਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ , ਅਫੀਮ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਹੀ ਤੋਲਾ ਅਫੀਮ ਦਾ ਖਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ , ਸਮੋਕ , ਹੈਰੋਇਨ , ਗਾਂਜਾ , ਡੋਡੋ , ਸਿਗਰਟ , ਤੰਬਾਕੂ , ਬੀੜੀ , ਹੁੱਕਾ ਚਰਸ ਇਹ ਨਸ਼ੇ ਸਭ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਜ਼ੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ , ਕੋਈ ਤਾਂ ਕਿਧਰੋਂ ਲਿਆਕੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ

ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਰਤ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਕਿਧਰੋਂ ਭੰਡੀ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਫਲਾਣੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਧੀ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ ਕੋਈ ਮਾਂ ਪਿਉ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਧੀ ਦੀ ਆਦਤ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਬਾਕੀ ਲੱਗਭਗ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਾਡਲੇ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ , ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣੀ ਬਹਿਣੀ ਹੈ ਖਰਚਾ ਕਿੰਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਮਾਪੇ ਏਨੀ ਹਿੰਮਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਪੁੱਛ ਹੀ ਲੈਣ ਕਿ ਬੱਚੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਨਾ ਖਰਚਾ ਕਿਥੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬਹੁਤ ਬੱਚੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਲਾਡ ਪਿਆਰ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜੋ ਕਰ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਕਿ ਸਿਗਰਟ ਇੱਕੋ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਨਸ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਿਗਰਟ ਜਾਂ ਬੀੜੀ ਪੀਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਹਵਾੜ ਆਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਹੈਰੋਇਨ , ਕੋਕੀਨ , ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਲੱਛਣ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਦਿਸ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੀ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸਾਡਾ ਬੱਚਾ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਆਦੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ ਇਹ ਕਹਿ ਲਈਏ ਕਿ ਮਾਪੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋਣਗੇ

ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਾਹਨਤ ਤੋਂ ਹਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਰੋਲਾ ਪੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਗਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਬਹੁਤੀ ਆਫ਼ਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਨਸ਼ਾ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧਦਾ ਹੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰ ਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਸੁਣਨ ਤੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕੋਈ ਐਸਾ ਜਾਦੂ ਟੂਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਸ਼ੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ
ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਰੀਆ
7589155501

ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਇੱਕ ਫਾਰਮੂਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ੇੜੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਯਾਰ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਛੁਡਵਾ ਸਕੇ , ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਆਪਾਂ ਰਲਕੇ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈਏ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਧੇ ਰਾਹ ਤੇ ਪਾਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੀ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਸ ਸਕਦਾ , ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਿਹੜੀ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਦਸ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਦੋਸਤ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵੈਸੇ ਵੀ ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਅਸਲੀ ਮਿੱਤਰ ਉਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੰਮ ਆਵੇ ਬਾਕੀ ਰੈਲੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕਠ ਕਰਕੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉਣਾ ਕੋਈ ਤੁਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਬੰਦ ਵੀ ਇੱਕ ਬਿਮਾਰ ਬੰਦੇ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਰੋਗ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਮਿੱਤਰਤਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਧਰੇ ਜਾ ਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਸ਼ਾ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕੋਹੜ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਅਸੀਂ ਕੰਧਾਂ ਉਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡੋ ਕੋਹੜ ਕੱਢੋ ਪਰ ਕਿਵੇਂ , ਇਸ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਦੇ ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕੇ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਧੀ ਤਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕੌਣ ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਵੇ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਇਸ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ , ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੀ ਲਗੇ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ , ਆਓ ਆਪਾਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਬਦਲੀਏ , ਤੇਨੂੰ ਕੀ , ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਵਾਲੀ ? :- ਨਸ਼ੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਨੇੜੇ ਲਾਈਏ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਈਏ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਿਧੇ ਰਾਹ ਪੈ ਜਾਣ ਉਹ ਵੀ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅੰਤ ਹਿੱਸਾ ਬਣਕੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵਿਚਰਨ ਲੱਗ ਜਾਣ

“ਤੇਰੀ ਦੁਰਕਾਰ ਦੇ ਸਦਕਾ”

8 ਮਾਰਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਛੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਤਾਅ ਉਮਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਜਾਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਜਾਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪੂਰੇ ਦਿਨ ਦਾ ਕਾਰਜ। ਸੁਭ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਤ ਤੱਕ। ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਕੱਪੜੇ ਧੋਂਦੀ ਹੈ, ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਿਹਾੜੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕੰਮਕਾਰ ਪਰ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਛੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜੇ ਅੱਠਤਾਂ ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਘਰੇਲੂ ਅੱਠਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੈ। ਨੌਕਰੀ ਕਰਨੀ, ਘਰ ਸੰਭਾਲਣਾ, ਸਮਾਜਕ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਭੂਮੀ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪਰੋੜਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ:-

*-ਢੋਰ, ਪਸ਼ੂ, ਸੂਦਰ ਅਰ ਨਾਰੀ,
ਇਹ ਸਭ ਤਾੜਨ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ।-(ਤੁਲਸੀਦਾਸ)
*ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, -ਅੱਠਤਾਂ ਘਰ ਦੀ ਮੁਖੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
*ਬੁੱਧ ਮੱਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ, -ਇਸਤਰੀ ਵਿੱਚ ਰੂਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਕਦੇ ਭਿਕਸ਼ੂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ।
*ਜੈਨ ਮਤ ਦਾ ਅੱਠਤਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ,-ਅੱਠਤਾਂ ਕਦੇ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੀ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਮਰਦ ਜਾਮੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।-

*ਸਾਰੇ ਪਾਪਾਂ ਤੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇਸਤਰੀ ਹੈ। ਅੱਠਤਾਂ, ਰੱਬ ਦੀ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਗਲਤੀ ਹੈ।-(ਸੇਂਟਪਾਲ-ਇਸਾਈ ਵਿਚਾਰ)
15ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਆਗਮਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਤਰਸਯੋਗ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸਤਰੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ -ਸੋ ਕਿਉਂ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ, ਜਿਤ ਜੇਮੇ ਰਾਜਾਨ- ਕਹਿ ਕੇ ਵੱਡਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ।
ਰਿਗਵੇਦ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹਾਨ ਅੱਠਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾ, ਘੋਸਾ ? ਅਤੇ ਉਪਲਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਅੱਠਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ

ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ? ਨਾਲ ? ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ? ਬਦਲਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਜਾਗਰਤੀ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਈ ਹੈ। ਚਾਰੇ ਵਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰਕਾਰਿਆ ਹੀ ਹੈ। ਵਰਣਿਕ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਸੂਦਰ ਨਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬੇਹੱਦ ਤਰਸਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਆਰੀਅਨਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੁੰਦੀ ਗਈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਸੰਤਾਂ, ਸ਼ੂਫੀ, ਫਕੀਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਲਹਿਰਾਂ ਨੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅੱਠਤਾਂ ਦੇ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੁਤਬਾ ਹਾਲਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਮਰਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਜਾਗਰਤੀ ਨੇ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਚੇਤਨਾ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਖਾਸ ਵਰਗ ਤੱਕ ਹੀ ਮਹਿਦੂਦ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ। ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਗੁਲਾਮ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਸਾਡਾ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵੀ ਇਸਦੀ ਪਰੋੜਤਾ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਾਫ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਜੋ ਅੱਠਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਤੇ ਯਥਾਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਜਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਨਾਰੀ ਦਿਵਸ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 'International working a women's Day' ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਹਰ ਸਾਲ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਵਸ ਇਕ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਬੀਜ 1908 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੀਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ ਘੱਟ ਕਰਨੇ, ਚੰਗਾ ਵੇਤਨ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ? ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 1909 ਵਿੱਚ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਟੇਟਸ ਵਿਚ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵੀਮਨ 'ਜ਼ ਡੇਅ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ -ਕੁਲਾਰਾ ਜੈਟਕਿਨ-(ਜਰਮਨ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ) ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ 1910 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਕਾਪਨਹੋਗਨ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੇਂਸ ਆਫ ਵਰਕਿੰਗ ਵੀਮਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ 1911 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 19 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਜਰਮਨੀ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਅਤੇ ਡੈਨਮਾਰਕ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। 08 ਮਾਰਚ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੈਅ ਹੋਈ ਕਿ 1917 ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਆਈ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਅੱਠਤਾਂ ਨੇ 'ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਅਮਨ' ਲਈ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਰੂਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ। ਡਬਲਿਊ. ਡੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਛੁੱਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ। 1960 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। 'ਗਲੋਰੀਆ ਸਟੀਨੋਮ' ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, -ਸਮਾਨਤਾ ਲਈ ਅੱਠਤਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਾਰੀਵਾਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। 1975 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ

ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਆਈ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਅੱਠਤਾਂ ਨੇ 'ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਅਮਨ' ਲਈ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਰੂਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਅੱਠਤਾਂ ਨੂੰ ਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ। ਡਬਲਿਊ. ਡੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਛੁੱਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ। 1960 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। 'ਗਲੋਰੀਆ ਸਟੀਨੋਮ' ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, -ਸਮਾਨਤਾ ਲਈ ਅੱਠਤਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਾਰੀਵਾਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। 1975 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ

ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸਦਾ ਮਕਸਦ ਅੱਠਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਦਿਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਰੋਹ ਰੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਵੈਬੀਨਾਰ ਰਾਹੀਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਠਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਭਾਵੇਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੇ ਦਾਵੇ ਨਾਲ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ 30% ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਹੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚੇਤਨ ਹੋ, ਬਾਕੀ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਦਾ ਅੱਜ ਵੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਕੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੀਪੁਰ, ਹਾਥਰਸ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਸਮਾਨਤਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਪੀੜਾ ਸਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲਿੰਗ ਆਸਮਾਨਤਾ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰ ਮਰਦਾਂ ਪਿੱਛੇ ਸਿਰਫ 835 ਅੱਠਤਾਂ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਿਸ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਸਮਕਾਲ ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਸੋਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਨਾਰੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖੂਬਸੂਰਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦੀਆਂ ਸੁਰੀਲੇ ਸੁਰਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਨ, ਪਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅੱਗੇ ਬੇਵੱਸ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਹਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਓ ਅੱਜ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਾਰੀ ਦਿਵਸ ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਿਗਸਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਕਿੰਨਾ ਸੋਚਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ....
ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਇਲਮ ਹੈ ਮੈਨੂੰ, ਸੁਰੀਲੀ ਬਾਂਸੁਰੀ ਹਾਂ ਮੈਂ।
ਤੇਰੀ ਦੁਰਕਾਰ ਦੇ ਸਦਕਾ, ਹੋਈ ਪਰ ਬੇਸੁਰੀ ਹਾਂ ਮੈਂ।

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕਲੇਰ
ਸੰਪ. 8699693680

ਨਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਰੁੱਪਾਂ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ

ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬਰਾਤ ਨਾਲ ? ਨਚਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਕਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਨੱਚਣ ਵਾਲੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਨਚਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਕਰਕੇ ਇਹ ਚਾਰ ਪੰਜ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋ ਮਰਦ ਜਨਾਨੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਸਾਜ਼ਿਦਿਆਂ ਦੇ ਤਾਲ ਤੋਂ ਤੀਵੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਵਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਸਾਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਅਲਗੋਜ਼ੇ, ਪੀਪਣੀਆਂ, ਢੋਲਕੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮੁੱਢ ਕਦੀਮ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਲੋਕ-ਨਾਚ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਰਦਾਵੇਂ ਨਾਚਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਰਦਾਵੇਂ ਲੋਕ-ਨਾਚਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੁਡੌਲਤਾ, ਜ਼ਿੰਦਾ-ਦਿਲੀ, ਸਾਹਸ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ, ਟੀਵੀ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਜਾਂ ਡੀ ਜੇ ਕਲਚਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਤਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਨਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟੋਲੀਆਂ ਚੰਗਾ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹਾਂ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਬਰਾਤ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਪੀਪਣੀਆਂ ਢੋਲਕੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਤਾਲ ਤੇ ਨਚਾਰ ਬਣਕੇ ਨੱਚਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੋਖ ਅਦਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਕੋਈ ਕੀਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਨਚਾਰ ਨੱਚਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਲੋਕ ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਨਚਾਰ ਟੋਲੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਨਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਚਾਰਾਂ ਭਾਵ ਜਨਾਨੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੱਚਣ ਵਾਲੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਹੁ ਵ ਹੁ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਅਤੇ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਾਧਨ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਨਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਗਰੁੱਪ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਰੰਗ ਗਰੁੱਪ, ਗਿੱਧਾ ਭੰਗੜਾ ਗਰੁੱਪ ਆਦਿਕ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਮਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਲੋਕ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਜਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਪਰਦਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਮਰਦਾਵੇਂ ਲੋਕ ਨਾਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ ਬਰਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ

ਬਦਲਵਾਂ ਰੂਪ ਅੱਜ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਵਟਣਾ, ਮਹਿੰਦੀ, ਜਾਗੋ ਅਤੇ ਗਿੱਧਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਡੀਜੇ ਕਲਚਰ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਘਟ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਡ ਫ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਰਦਾਵੇਂ ਗਿੱਧਾ ਭੰਗੜਾ ਗਰੁੱਪ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਉਥੇ ਹੀ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਲੋਹੜੀ ਆਦਿ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਣਕ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਵਾਇਤੀ ਗਿੱਧੇ ਭੰਗੜੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਪਸੰਦ ਵੀ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੀ ਗੁੰਮ ਹੋ ਰਹੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਰਵਾਇਤੀ

ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਮਰਦਾਵੇਂ ਗਿੱਧਾ ਭੰਗੜਾ ਗਰੁੱਪ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕ-ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ, ਲੋਕ ਨਾਚਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ-ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਹੀ ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਨਾਚਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੰਗਵਾਂ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਵੀ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਗਿੱਧਾ ਚਾਹੇ ਉਹ ਮਰਦਾਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਨਾਨਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸਭ ਦੁਆਰਾ ਸਰਾਹਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਨਾਚ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਨਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਲੋਕ ਰੰਗ ਅੱਜ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਲਾ ਦਾ ਉੱਤਮ ਨਮੂਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਸਰੋਤ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

SUNRISE TOURS & TRAVEL

NORWEGIAN AQUA

- Sail Dates: Oct 3 – Oct 8, 2026
- From New York, NY
- Total Nights: 5
- 5 Night On Bermuda

BALCONY CABIN
\$1041 PER PERSON

INSIDE CABIN
\$908 PER PERSON

NCL NORWEGIAN
CRUISE LINE®

NORWEGIAN ESCAPE

- Sail Dates: Aug 19 – Aug 29, 2026
- From New York, NY
- Total Nights: 10
- 10 Day Caribbean Round Trip, Dominican Republic & St. Thomas

BALCONY CABIN
\$1920 PER PERSON

NORWEGIAN ESCAPE

- Sail Dates: Aug 29 – Sep 05, 2026
- From New York, NY
- Total Nights: 7
- 07 Night Canada & New England

BALCONY CABIN
\$1124 PER PERSON

INSIDE CABIN
\$914 PER PERSON

NORWEGIAN BLISS

- Sail Dates: Nov 21 – Nov 29, 2026
- From New York, NY
- Total Nights: 8
- 08 Night Bahamas on Bliss

BALCONY CABIN
\$1205 PER PERSON

NEW YORK CRUISE

Season 2026

NEW YORK CRUISE

Season 2026

NOTE : ABOVE MENTIONED PRICE INCLUDE THE CRUISE FARE AND ALL PORT TAXES

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਰੀ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੀ ਔਰਤ

ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਰੀ ਦਿਵਸ — ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੀ ਔਰਤ —

ਤੇ ਘਰ ਵਸਾਉਣਾ ਇਹ ਤਾਂ ਆਮ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਇਹ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਔਰਤ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਦਮ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗੀ ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ, ਉਹ ਆਜ਼ਾਦ ਖਿਆਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਧੀਨਤਾ ਸਵੀਕਾਰਨ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ, ਘਰੇਲੂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੰਮਕਾਜੀ। ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਡੱਡੀ ਪਿੱਟਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪੰਜ
ਖਰਾ ਸੱਚ
ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਏਨੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਾੜ ਜਿੱਭੇ ਜੇਰੇ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਔਰਤ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਵੀ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਖੂਬ ਭੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਠ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਔਰਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕਈ ਸਕੀਮਾਂ ਵੀ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸੋਚਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਔਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਥਾਂ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਦਿਨ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਚਲੋ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਔਰਤ ਦਿਵਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਤੇ ਇੱਕ ਝਾਤ ਮਾਰ ਲਈਏ। ਕੀ ਇਹ ਦਿਨ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਉਪਜ ਹੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਨਾਰੀ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੱਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ 1908 ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ

ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ ਘਟਾਉਣ, ਤਨਖਾਹ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਠੀਕ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਇੱਕ ਕਲਾਰਾ ਜੇਟਕਿਨ ਨਾਂ ਦੀ ਔਰਤ ਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1910 ਵਿੱਚ ਕੋਪਨਹੇਗਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮਕਾਜੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉੱਥੇ 17 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ 100 ਔਰਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1911 ਵਿੱਚ ਆਸਟਰੀਆ, ਡੈਨਮਾਰਕ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵੱਲੋਂ 1975 ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ 'ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਨਾਰੀ ਦਿਵਸ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ ਔਰਤ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਸਬੰਧੀ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਐਨੀ ਵਧੀਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਇੱਥੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਔਰਤ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਘਰੇਲੂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਔਰਤ ਭਾਵ ਅਬਲਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ, ਦਾਜ ਦੀ ਬਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਰਗਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤਿਆਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੱਕ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹਰ ਔਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ।

ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਾਰਜਾਂ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ, ਬੱਚੇ ਪਾਲਦੀ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੀ ਔਰਤ ਦੀ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਹੀ ਔਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਦੂਹਰਾ ਬੋਝ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੀ ਔਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇਹੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਔਰਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਰੋੜੀ ਕੁੱਟਦੀਆਂ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਲਈ ਇੱਟਾਂ ਢੋਂਦੀਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੈ? ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇ ਆਪਾਂ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਔਰਤ ਸਿਰਫ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮ ਹੈ ਔਰਤ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਂ, ਧੀ, ਭੈਣ, ਨੂੰਹ, ਸੌਂਸ ਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਪੱਖਾਂ ਤੇ ਮਰਦ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਾਰੂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਔਰਤ ਨੇ ਹਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਥੇ ਮਰਦ ਦੀ ਮਦਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਬਲਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਵੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ 'ਚ ਔਰਤਾਂ ਸਿਰਫ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਆਰਥਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਧੂਥੀ ਉਠਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਨਾਰੀ ਦਿਵਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਕੇ ਨਿਰੰਤਰ ਵਹਿਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਕਲਾਰਾ ਜੇਟਕਿਨ ਦੇ ਉਠਾਏ ਇਸ ਬੀੜੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕੇਗੀ।

ਉੱਚੇ-ਉੱਚੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦਾ ਸੀਨਾ ਚੀਰ ਕੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਕਾਮਯਾਬ ਔਰਤ ਵੀ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਗਦੇ ਸੂਰਜ ਸੂਰਜ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਿਲੱਖਣ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਨਾ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੂਰਜ ਆਮ ਕੋਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਹਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਛੁਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਤੌਰ ਤੇ ਅਣਦੇਖਿਆ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੂਰਜ ਔਰਤ ਅਣਦੇਖੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਲੜਕੀ ਦਾ ਜੰਮਣਾ, ਪਲਣਾ, ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣਾ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਡਾਉਣੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ

ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਇੰਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਾਢਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਜਲੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤੀਜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਣ ਗੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਹੀ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਪਕਰਣ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਦੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨਾਂ ਦਾ ਯੰਤਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਅੰਗ ਹੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਉਪਕਰਣ ਜਿਵੇਂ ਘੜੀ, ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ, ਅਲਾਰਮ ਘੜੀ, ਰੇਡੀਓ, ਟੀ ਵੀ, ਟੇਪ ਰਿਕਾਰਡਰ, ਕੈਮਰਾ ਆਦਿ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸਮੇਟ ਲਏ ਹਨ। ਸਾਇੰਸ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਇਸ ਉਪਕਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਯੰਤਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਜਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਰ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਹਫਤਿਆਂ ਤੱਕ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਆਹਮਣੇ-ਸਾਹਮਣੇ ਵੀਡੀਓ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਲੈਣ

ਦੇਣ ਬਹੁਤ ਅਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੀ ਕੀ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਇਸ ਨਾਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਮੁੱਠੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਿਨਾਂ ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਹੀ ਸਭ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣਿਆ। ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੱਕ ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਖਾਸਕਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਰਤਣ, ਵੀਡੀਓ ਵੇਖਣ, ਚੈਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੇਮਾਂ ਖੇਡਣ ਤੇ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਬੱਚੇ ਬਾਹਰੀ ਖੇਡਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਖੇਡਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਬਜੀ ਵਰਗੀਆਂ ਮੌਬਾਈਲ ਗੇਮਾਂ ਦੇ ਆਦੀ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਸਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਸ ਪਾਸ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਆਮ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਜਾਣਤਾ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ

ਕਰਾਈਮ ਕਰ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਖਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਰਚੁਅਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਤੱਕ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੂਗਲ ਪਲੇ ਅਪ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਐਪ ਸਟੋਰ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੁਫਤ ਐਪਸ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਚੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਐਪਸ ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਇੰਸਟਾਲ ਕਰਕੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਫਤ ਐਪਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਐਪ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵੀ ਲੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਲਾਓ ਕੀਤੀਆਂ ਫੋਨ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਫੇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣਾ ਫੇਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਐਪ ਪੂਰੇ ਕੈਮਰਾ ਰੋਲ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਐਕਸੈੱਸ ਕਰ ਕੇ ਸਾਡੇ ਫੇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਹਿਚਾਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਡਾਉਣੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਦੁਵਿਧਾ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਸੀਮਤ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

LOWER YOUR PROPERTY TAXES

Our fee 35% others charge 50%

NO REDUCTION → NO FEE

CALL 516-680-8037

HUGE TAX SAVINGS FOR OUR HOMEOWNERS

Muttontown \$13,435

Jericho - \$9,458

Levittown - \$3,788

Roslyn - \$3,435

Wantagh - \$3,208

East Hills \$7,925

Woodbury - \$4,836

Bayville - \$5,797

Westbury - \$3,609

Bellmore - \$3,731

Bethpage - \$3,066

Manhasset \$5,840

Varinder K Bhalla

Former Commissioner
Nassau County ARC

 **Property Tax
Reduction Guru**

★★★★★ Five Star Rating by Our Clients

WWW.PropertyTaxReductionGuru.com

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

DISCOVER THE SOUL OF SPAIN & PORTUGAL

13 DAYS & 12 NIGHTS FROM MAY 19TH TO MAY 31ST, 2026

PACKAGE INCLUSION

- 3 night In Barcelona Premium Hotel on Double/Twin occupancy.
- 3 nights in Madrid Premium Hotel on Double/Twin occupancy.
- 2 nights in Seville Premium Hotel on Double/Twin occupancy.
- 2 night in Lisbon Premium Hotel on Double/Twin occupancy.
- 2 nights in Porto Premium Hotel on Double/Twin occupancy.
- All Breakfasts, Lunch & Dinners Included.
- Cogwheel Train to Montserrat Monastery.
- Full day trip of Montserrat with guide.
- Park Güell & Sagrada Família.
- Flamenco Show with Tapas Dinner Menu in Madrid.
- Half day guided tour of Toledo.
- Cathedral Primada de Toledo, Prado museum & Royal Palace.
- Guided City tour of Seville & Royal Alcazar.
- Seville cathedral & Giralda Tower.
- Granada city tour with guide & Alhambra palace.
- Guided tour of Lisbon & Tour to Sintra & Cascais with guide with Pena Palace.
- Guided tour Porto covering Ribeira district & Dom Luis bridge Porto.
- 6 Bridges Douro River Cruise & City tour of Porto.
- Wine cellars in Vila Nova de Gaia tasting 2 wines.
- All Tours and Transfers on Private Basis as per the itinerary with English speaking Driver and Tour coordinator.

USD 4695

Double Occupancy per person

USD 6695

Single Occupancy per person

Contact Details For Booking : Sunrise Tours & Travel

22 W Marie St, Hicksville, NY 11801

+1 (516)- 690-1257, (516)- 988-7593 & (516)- 216-4433

msmiglani22@gmail.com & sales@sunrisetoursandtravel.com

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

DUBAI & THAILAND TOUR

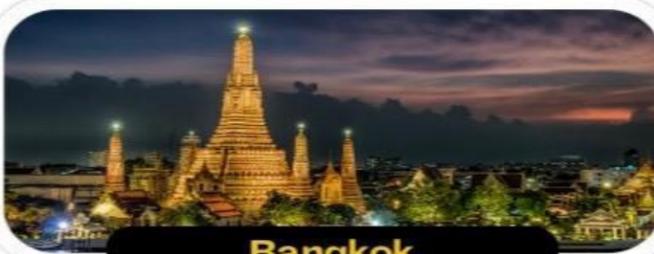
12 Night & 13 Days Tour

Dubai

Phuket

Bangkok

Pattaya

USD 1995

per person on double sharing

Valid For March 2026

All Meals are included

INCLUSIONS

- 3 Night Stay in Dubai
- 3 Night Stay in Phuket
- 3 Night Stay in Pattaya
- 3 Night Stay in Bangkok
- Flight from Phuket to Bangkok
- All Breakfast, Lunch & Dinner
- All Tours and Transfers on Private Basis
- Sightseeing as per Itinerary

HIGHLIGHTS

- ✓ Dubai City Tour
- ✓ Lotus Cruise
- ✓ Burj Khalifa
- ✓ Chao Phraya Dinner Cruise
- ✓ Tiger Kingdom
- ✓ Alcazar Show
- ✓ Golden Buddha
- ✓ Coral Island Tour
- ✓ Marble Temple
- ✓ Safari World
- ✓ Miracle Garden
- ✓ Global Village
- ✓ Big Buddha
- ✓ Wat Chalong Temple
- ✓ Pattaya City Tour
- ✓ Phi Phi Island Tour
- ✓ Phuket City Tour
- ✓ Bangkok City Tour
- ✓ Marine Park

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.
Doesn't matter where are you.

Advertisement with Preetnama.

Promote your business with TalkShow

We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

**Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instagram
LinkedIn
Tiktok**

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180, +1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com

Email- preetnamausa@gmail.com

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

DOMESTIC CRUISE

AMERICAN CRUISE LINE MISSISSIPPI RIVER

09 DAYS & 08 NIGHTS

ALL BOOKINGS AVAILABLE FROM
MARCH TILL SEPTEMBER 2026

DISCOVER AND SAIL WITHIN USA THIS SUMMER

MOHINDER SINGH MIGLANI

516-690-1257
516-216-4433

22 W Marie St,
Hicksville, NY 11801

ਹੋਲੀ, ਬਦਲਦਾ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

ਹੋਲੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਿਉਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਹ ਰੰਗਾਂ, ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਯੁਝ ਝਾੜਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਰ ਪਰੰਪਰਾ ਨਵੇਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ, ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਲੀ ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫਾਰਮੈਟ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਇਸ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹੋਲੀ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਚੌਕ, ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਦੇ ਵਿਹੜੇ, ਅਤੇ ਛੱਤਾਂ - ਇਹ ਸਾਰੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਬੀ ਵਿਚਕਾਰ ਮਜ਼ਾਕ, ਭਾਬੀ-ਭੈਣਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਜ਼ਾਕ, ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਅਥੀਰ - ਇਹ ਸਭ ਇੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸਮੂਹਿਕ ਸੀ, ਪਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਨ।

ਅੱਜ, ਦ੍ਰਿਸ਼ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਹਿ-ਸਿੱਖਿਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਇਕੱਠੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਜਸ਼ਨ ਹੁਣ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ; ਇਹ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੰਗ, ਸੰਗੀਤ, ਨਾਚ ਅਤੇ ਭੀੜ - ਇਹ ਸਭ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਹੋਲੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬੇਆਰਾਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੜੀਆਂ ਹੋਲੀ ਕਿਉਂ ਖੇਡ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁੰਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਜਸ਼ਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਸਜਾਵਟ ਅਤੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਅਰਾਜਕਤਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ? ਕੀ ਭੀੜ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋੜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ?

±ਲੜਕੀ± ਅਤੇ ±ਅੱਠਤ± ਵਿਚਲਾ ਫਰਕ ਵੀ ਇੱਥੇ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਅਕਸਰ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸਜਾਵਟ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਧੀਆਂ ਜਨਤਕ ਜਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ

ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਹਟਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਭੀੜ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਛੇੜਛਾੜ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਰੰਗ ਪਾਉਣਾ ਅਤੇ ਹੋਲੀ 'ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸਿਰਫ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਹੈ।

±ਸਹਿਮਤੀ± ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇੱਥੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਨੀਂਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਵਾਇਤੀ ਢਾਂਚੇ ਤੋਂ ਭਟਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਚਾਰ ਸੰਗਿਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੂਹਿਕ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਸਹਿਜ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਕਰੇ। ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ±ਨਾ ਮਤਲਬ ਨਾ± ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਜਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਆਤਮ-ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਘਰੇਲੂ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਧੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ, ਖੇਡਾਂ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਪਰੰਪਰਾ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਅੱਜ ±ਨਵਾਂ± ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਣ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ - ਇਹ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਸਦੀਵੀ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ?

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪੀੜ
ਖਰਾ ਸੱਚ
(ਡਾ. ਸਤਿਆਵਾਨ ਸੌਰਭ, ਪੀਐਚਡੀ
(ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ), ਇੱਕ ਕਵੀ ਅਤੇ
ਸਮਾਜਿਕ ਚਿੰਤਕ ਹਨ।)

ਹੋਲੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਮਾਜਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦਿਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰੰਗ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ - ਜਾਤ, ਵਰਗ, ਉਮਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਖ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਇਸ ਜਸ਼ਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਜਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪਸੰਦਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਪਲਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਕਸਰ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੇਖਾ ਨੂੰ

ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਰ ਪਲ ਕੈਮਰੇ ਲਈ ਜੀਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਸੰਜਮ ਹੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਚਾਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਵੈ-ਮਾਣ, ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਸ਼ਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਬੇਅਰਾਮੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਹਿ-ਸਿੱਖਿਆ, ਡਿਜੀਟਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੁਣ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਰਹੇ।

ਸੰਤੁਲਨ ਹੀ ਹੱਲ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਅੰਨ੍ਹੀ ਨਕਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਵਿਰੋਧ। ਜੇਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਲੀ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ

ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਹੋਲੀ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਾਂਗੇ, ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਅਪਣਾਵਾਂਗੇ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਜੋਂ ਹੀ ਸਮਝਾਂਗੇ, ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਜੋਂ ਦੇਖਾਂਗੇ?

ਹੋਲੀ ਦੇ ਰੰਗ ਤਾਂ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਜਾਣ। ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਉਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਮਝਾਂਗੇ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਹੈ।

ਤਿਉਹਾਰ ਸਿਰਫ ਰਸਮਾਂ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮਾਣ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇਗਾ।

ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੋਸ਼ਣ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ - ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤ ਫੁਲਵਾੜੀ

ਮਦਾਰੀ ਆਇਆ

ਗਲੀ ਸਾਡੀ ਮਦਾਰੀ ਆਇਆ।
ਆ ਕੇ ਉਸ ਡੇਰੂ ਖੜਕਾਇਆ।

ਚੌਂਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਆ ਕੇ ਬੈਠਾ।
ਕੱਪੜਾ ਇੱਕ ਵਿਛਾ ਕੇ ਬੈਠਾ।

ਖਾਲੀ ਟੋਕਰੀ ਮੂਧੀ ਕਰਕੇ।
ਬੰਸਰੀ ਫਿਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ 'ਤੇ ਧਰਕੇ।

ਨਾਲੇ ਡੇਰੂ ਵਜਾਈ ਜਾਵੇ।
ਸੁਣ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਆਈ ਜਾਵੇ।

ਇੱਕ ਜਮੂਰਾ ਨਾਲ ਸੀ ਉਸ ਦੇ।
ਹਾਸੇ ਬੜੇ ਕਮਾਲ ਸੀ ਉਸ ਦੇ।

ਸਿਰ 'ਤੇ ਟੋਪੀ, ਹੱਥ 'ਚ ਸੋਟੀ।
ਗਰਮੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਕੋਟੀ।

ਜਦ ਮਦਾਰੀ ਖੇਲ ਦਿਖਾਵੇ।
ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਮੂਰੇ ਹੱਥ ਫੜਾਵੇ।

ਗੋਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚਾਦਰ ਲੈ ਕੇ।
ਨਾਲਾ? ਢੀਚਕ- ਝਰਲੂ ਕਹਿ ਕੇ।

ਜਮੂਰਾ ਫੜਕੇ ਢੇਰ ਸੀ ਲਾਉਂਦਾ।
ਮਦਾਰੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚੋਂ ਮੰਗਾਉਂਦਾ।

ਅਖੀਰ ਕਿਹਾ ਡੇਰੂ ਖੜਕਾ ਕੇ।
ਆਟਾ, ਦਾਣੇ ਦਿਓ ਲਿਆ ਕੇ।

ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਪੈਸੇ।
'ਪੱਤੋ' ਉਹ ਦਿਨ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕੈਸੇ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ
ਨੰਬਰ
94658-21417

ਕੁਦਰਤ ਰੰਗ ਬਿਖੇਰ

ਕਿੰਨੇ ਸੋਹਣੇ ਰੰਗ ਕੁਦਰਤ ਦੇ,
ਸਭ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੇ ਨੇ।
ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਇਹ ਰੰਗ ਬਿਖੇਰੇ,
ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਂਦੇ ਨੇ।

ਬੂਟਾ ਇੱਕ, ਫੁੱਲ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ,
ਨਾਲ ਟਾਹਣੀਆਂ ਲੱਗਦੇ ਨੇ।
ਰੰਗ ਬਿਖੇਰੇ ਫੁੱਲ ਕਿਵੇਂ ਇਹ
ਭੇਰਿਆਂ ਤਾਈਂ ਠੱਗਦੇ ਨੇ।

ਬੁੱਢੀ ਮਾਈ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨੀ
ਪੀਘ ਸਤਰੰਗੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਕਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ
ਕਿੰਨੇ ਰੰਗ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਤੇਲ ਤੁਪਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਦ ਸੂਰਜ
ਕਿਰਨਾਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਨੇ।
ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਇਹ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ,
ਬਣ ਕੇ ਕਿੰਨੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਨੇ।

ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਹੋਰ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ,
ਅਸੀਂ ਨਿੱਤ ਤੱਕਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ,
ਵਾਹ! ਕਾਦਰ ਦੀ ਕੁਦਰਤ!!
ਇਹ ਮੂੰਹੋਂ ਆਪਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਬਹੁਤੇ ਰੰਗ ਸ਼ਿਗਾਰੇ ਕੁਦਰਤ,
ਦੁਨੀਆਂ ਰੰਗ ਬਿਖੇਰੀ ਹੈ।
'ਪੱਤੋ' ਆਖੇ ਸਮਝੋਂ ਬਾਹਰ ਇਹ
ਕੁੱਝ ਚੰਗੀ ਕੁੱਝ ਮੰਦੀ ਹੈ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ
ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਮੁੱਕ ਚੱਲਿਆ ਪਾਣੀ
ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਮੁੱਕ ਜਾਉ ਕਹਾਣੀ
ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਤੁਰ ਚਲੇ ਹਾਣੀ
ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਪੀੜੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣੀ
ਰੋਤਾਂ ਦੇ ਟਿੱਬਿਆਂ ਵਾਲੀ ਰੋਤ ਵੀ ਉੱਡ ਜਾਣੀ
ਨਿੰਮਾਂ, ਬੋਹੜਾਂ ਤੇ ਪਿੱਪਲਾਂ ਹੋਈ ਗੱਲ ਪੁਰਾਣੀ
ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦੀ ਨਾ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਢਾਣੀ
ਪਿੱਪਲੀ ਪੀਘ ਨਾ ਝੂਟਦੀ ਕੋਈ ਧੀ ਧਿਆਣੀ
ਚਰਖੇ ਤੰਦ ਨਾ ਕੱਤਦੀ ਅੱਜ ਕੋਈ ਸੁਆਣੀ
ਅਸੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ ਜੋ ਕਹੇ ਗੁਰਬਾਣੀ
ਸੁੱਧ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਰਖਿਉ ਧਰਤ ਪਵਨ ਤੇ ਪਾਣੀ
ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੌਣ ਦਿਉ ਕੁਰਬਾਣੀ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਭਾਲਣਾ ਅਸਲੀ ਕੰਮ ਸੀ ਸਾਡਾ
ਅਸੀਂ ਇਹੋ ਕਹਿ ਕੇ ਟਾਲਤਾ ਕਿ ਕੰਮ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ
ਸਾਡੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੁਣ ਰਹੀਏ ਉੱਲਝੇ
ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈਏ ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਸੁਲਝੇ
ਪਹਿਲਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਜਸਵਿੰਦਰਾ
ਸ਼ੁਰੂ ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਵੇਖ ਨਾ ਡਰ ਜਸਵਿੰਦਰਾ
ਫਿਰ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੁੱਝ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਹੱਲ
ਫਿਰ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਹੱਲ ਜੇ ਮੰਨੇਗਾ ਗੱਲ
ਵਾਸਤਾ ਈ ਰੱਬ ਦਾ ਹੁਣ ਸੌਂਹ ਨਵੀਂ ਕਹਾਣੀ
ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਮੁੱਕ ਚੱਲਿਆ ਪਾਣੀ
ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਰਕੇ ਮੁੱਕ ਜਾਉ ਕਹਾਣੀ

ਸੁਬੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਗੀਆ ਮਮਦੋਟ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ 7589155501

ਕਵਿਤਾ ਕੱਚੇ ਘਰ

ਹਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ ਘਰ ਕੱਚੇ ਨੇ ਸਾਡੇ,
ਪਰ ਦਿਲ ਤਾਂ ਸੱਜਣਾ ਸੱਚੇ ਨੇ ਸਾਡੇ....
ਕਦੇ ਆਣ ਕੇ ਤਾਂ ਵੇਖੀਂ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ
ਆਲਿਆਂ-ਭੋਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਸਾਡੇ....
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਕੀ ਕਹਿਣੇ
ਦੁੱਖਾਂ ਵੇਲੇ ਵੀ ਝੁਮਰ ਪਾ-ਪਾ ਨੱਚੇ ਨੇ ਸਾਡੇ....
ਸਿਰ 'ਤੇ ਛੱਤਰ ਨੇ ਮਾਂਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦੇ
ਤਾਂਹੀ ਚਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਰ-ਕਲਮ ਹੋਣੋਂ ਬਚੇ ਨੇ ਸਾਡੇ....
ਚੁੰਨੀਆਂ ਲਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ, ਰੁਖਵਾਲੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ
ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ 'ਚ ਰਚੇ ਨੇ ਸਾਡੇ....
ਰੰਗ ਮੁਬਾਰਕ ਨੇ ਬਹਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ
ਉਜਾੜਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚੇ ਨੇ ਸਾਡੇ....
ਉਹ ਹੱਥ ਹੋਰ ਹੋਣੇ ਜੋ ਮਸ਼ੂਕਾਂ ਲਈ "ਸਿਮਰਨ"
ਕਲਮਾਂ ਅਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹੱਥ ਜਚੇ ਨੇ ਸਾਡੇ....!

ਗੁਰਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ:-ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ
ਮੋ.ਨੰ. :- 9876889525

ਅਸੀਂ ਬੰਦੇ ਸੀ ਓਏ ਲੱਖਾਂ ਦੇ

ਬਣ ਪੁਛਾਵੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ ਓਹ,
ਅੱਜ ਸੁਪਨੇ ਬਣਗੇ ਅੱਖਾਂ ਦੇ,
ਕਰ ਗਏ ਮਿੱਟੀ ਦੇਖ ਲੈ ਤੂੰ,
ਅਸੀਂ ਬੰਦੇ ਸੀ ਓਏ ਲੱਖਾਂ ਦੇ।
ਭਟਕ ਰਹੀ, ਰੂਹ ਮੇਰੀ,
ਦੀਦਾਰ ਓਹਦਾ ਕਰਨ ਨੂੰ,
ਬਸ ਇੱਕ ਝਲਕ ਮਿਲਜੇ ਕਾਫੀ,
ਥਾਂ ਮਿਲ ਜਾਵੇ, ਕਿਤੇ ਮਰਨ ਨੂੰ
ਮੁੱਲ ਵਫਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਏਥੇ,
ਮੁੱਲ ਪੈਂਦੇ ਨਾ ਜਿਵੇਂ, ਕੱਖਾਂ ਦੇ।
ਕਰ ਗਏ ਮਿੱਟੀ
ਹਰੀ ਭਰੀ ਸੜਦੀ ਧਰਤੀ,
ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਓਏ, ਪਾਣੀ ਬਿਨਾਂ
ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਵੀ, ਇੱਥੇ ਸੜਦਾ
ਦਿਲਬਰ, ਦਿਲਜਾਨੀ ਬਿਨਾਂ,
ਬੇਵੱਸ, ਇਸਕ ਦੇ ਭੂਤ ਅੰਗੇ
ਯਾਦ ਮੰਤਰ, ਤਵੀਤ ਰੱਖਾਂ ਦੇ।
ਕਰ ਗਏ ਮਿੱਟੀ
ਖੁਦ ਨੂੰ, ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਯਾਰਾਂ
ਬਿਰਹਾਂ ਦੀ ਭੱਠੀ ਝੋਕ ਲਵਾਂ,
ਉਸਦੇ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ,
ਦੱਸ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਰੋਕ ਲਵਾਂ,
ਸੁੱਕ ਕੇ ਕਾਨਾ, 'ਦਰਦੀ' ਹੋਇਆਂ,
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪੰਡ ਰੱਖ ਸੱਕਾਂ ਦੇ।
ਕਰ ਗਏ ਮਿੱਟੀ
ਸਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ
ਸੰਪਰਕ :- 9855155392

ਵੱਸਦਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ,
ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਹਿੰਦਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ
ਸਰਵਨ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਜੋ ਪੁੱਤ,
ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਮੋਢੇ ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ।
ਕਰਦੇ ਸੀ ਜੋ ਸਤਿਕਾਰ ਵੱਡਿਆ ਦਾ
ਹੁਣ ਪਿਉ ਦਾ ਗਲਾ ਫੜਦੇ ਵੇਖ ਰਿਹਾ।
ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਇੱਜਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ
ਅੱਜ ਸਿਰਾਂ ਤੋਂ ਚੁੰਨੀਆਂ ਲਾਉਂਦੇ ਵੇਖ ਰਿਹਾ।
ਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿੰਦੜੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇਸ ਲਈ,
ਹੁਣ ਜਵਾਨੀ ਲੱਚਰ ਹੁੰਦੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ।
ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੱਕਾਂ ਲਈ,
ਹੁਣ ਹਰ ਇੱਕ ਹੱਥ ਚ ਹਥਿਆਰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ।
ਗੁਰੂ, ਪੀਰ, ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ,
ਲਹੂ ਨਾਲ ਲਾਲ ਸੂਹੀ ਹੁੰਦੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ
ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ ਜਿਹੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ,
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ।
ਕਦੇ ਕਹਿਲਾਉਂਦਾ ਸੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚਿੱੜੀ ਇਹ
ਖੰਭਾਂ ਨੂੰ ਜਾਲਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਵੱਢਦੇ ਵੇਖ ਰਿਹਾ
ਉੱਜੜ ਉੱਜੜ ਕੇ ਵੱਸਣਾ ਸਿਖਿਆ ਪੰਜਾਬ ਨੇ
ਹੁਣ ਤਾਂ, ਕਦੇ ਹੋਵੇਗਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ, ਵੇਖ ਰਿਹਾ।
ਨਾਮ: ਬੀ.ਐੱਸ.ਗੋਗੀ
ਪਿੰਡ: ਚੱਕ ਗਾਂਧੀ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ,
ਜਾਂ ? ਲੂ. ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਪੰਜਾਬ
ਡਾਕਖਾਨਾ: ਬਰੀਵਾਲਾ
ਮੋਬਾਇਲ: 7814146137

ਗੀਤ

ਗਫਲਤ ਨੀਂਦੇ ਸੁੱਤਿਓ,
ਬੋਝੇ ਸਿਰ ਸਿਵਿਆਂ ਦੀ ਲਾਟ
ਜੇ ਅਜੇ ਨਾ ਜਾਗੇ ਗੀਰਿਓ
ਤਾਂ ਹੋ ਜਾਉਗੇ ਰਾਖ
ਮੁੱਢੋਂ ਅਲਖ ਮੁਕਾਉਣ ਲਈ
ਰਲ 'ਗੇ ਮੁਨਸਫ ਤੇ ਜਲਾਦ ?.....
ਕਿਉਂ ਨੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਸਦਾ
ਤਿਲ ਤਿਲ ਮੁੱਕ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬ
ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਆਖ
ਦਿੱਤੇ ਚੁਣ ਚੁਣ ਗੰਭਰੂ ਮਾਰ
ਫਿਰ ਛੱਟਾ ਦੇ ਕੇ ਨਕਲ ਦਾ
ਕਰਤੇ ਅਕਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਚਾਰ
ਜਰਾ ਸੋਚੇ ਕਾਰਤੋਂ ਸੂਕਦਾ
ਇਹ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲਾ ? ਨਾਗਾ...
ਕਿਉਂ ਨੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਸਦਾ
ਤਿਲ ਤਿਲ ਮੁੱਕ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬ
ਕੀ ਦਿੱਤਾ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ
ਬਹਿ ਕਰਿਓ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ
ਸਿਹਤਾਂ ਸੁਪਨਾ ਹੋ ਗਈਆਂ
ਘਰ ਘਰ ਪਏ ਬਿਮਾਰ
ਭੋਂ ਸਪਰੇਆਂ ਖਾ ਲਈ
ਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀ ਹੋਗੇ ਆਥ.....
ਕਿਉਂ ਨੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਸਦਾ
ਤਿਲ ਤਿਲ ਮੁੱਕ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬ
ਮੂੰਹ ਮਿਹਨਤ ਕੋਲ ? ਮੋੜਕੇ
ਭਾਲੋ ? ਪੈਨਸ਼ਨ, ਆਟਾ ਦਾਲ ?
ਨਾ ਸਿਹਤ ਬਚੀ ਨਾ ਸਿੱਖਿਆ
ਕਿਹੜੀ ਰਹੇ ਤਰੱਕੀ ਭਾਲ ?
ਅਣਖ ਖੇਰਾਤਾਂ ਖਾ ਲਈ,
ਨਾ ਹੱਕ ਲਈ ਉੱਠੇ ਅਵਾਜ਼.....
ਕਿਉਂ ਨੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਸਦਾ
ਤਿਲ ਤਿਲ ਮੁੱਕ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬ
ਪ੍ਰੋ. ਗੀਤਾ (ਗੁਰਲੀਨ ਕੌਰ)
ਬੋਝਾਵਾਲ ਕਾਲਜ ਮਾਨਸਾ

ਗੀਤ ਪਚੱਤਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ

75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ .
ਸਿਰ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪਹਾੜਾਂ ਜਿੱਭੇ, ਗੁਰਬਤ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲੇ .
ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਬਾਬਲ ਨੇ ਵਟਵਾਰੇ ਸੰਗ ਵਿਆਹੀ .
ਹੰਝੂਆਂ ਹਾਵਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਭਰ ਕੇ ਕਰਜਾ ਨਾਲ ਲਿਆਈ .
ਅੱਧ ਪਚੱਦੀ ਲੁੱਟੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੁਹਾਰ ਜੋ ਘੱਲੇ .
75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ .
ਇਸਦੇ ਵੱਡਿਆਂ ਪੁੱਤਾਂ ਲੁੱਟਿਆ ਇਸਦਾ ਹੀ ਸਰਮਾਇਆ .
ਰਿਸਵਤ ਦੇ ਖੰਜਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਇਸਦੀ ਜਖਮੀ ਕਾਇਆ .
ਰਹਿਬਰ ਬਣਕੇ ਲਾਹ ਲਏ ਉਹਨਾਂ ਇਸਦੇ ਛਾਪਾਂ ਛੱਲੇ .
75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ .
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਫੁੱਲ ਉਗਾਏ ਇਸਦੇ ਗੁਲਸਨ ਅੰਦਰ .
ਪਤਝੜ ਵਿਚ ਬਦਬੂਆਂ ਫੈਲੀਆਂ ਇਸਦੇ ਮਨ ਦੇ ਮੰਦਰ .
ਆਤੰਕ ਤੇਜ ਹਵਾਵਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਇਸਦੇ ਰੁਖੜੇ ਥੱਲੇ .
75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ .
ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਨੇ ਘਰ-ਘਰ ਅੱਗ ਲਗਾਈ .
ਜਿਸਦੀ ਜਿੰਦਾਂ ਜਿੱਥੇ ਚੱਲੀ ਉਸ ਨੇ ਖੂਬ ਚਲਾਈ .
ਇਸਦੇ ਤਨ ਦੇ ਲੀੜੇ ਲੈ ਗਏ ਲੀਡਰ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਲੇ .
75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ .
ਤੱਕੜੀ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਬੀੜ ਚੁੱਕਿਆ .
ਚੂਹਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਚੋਰੀ-ਚੋਰੀ ਉਹਨਾਂ ਤਨ-ਮਨ ਟੁੱਕਿਆ .
ਬੋਝਰ ਕਾਂਡ, ਹਵਾਲਾ ਲੈ ਗਏ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਗੱਲੇ .
75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ .
ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਸਨ ਸਭ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਟੰਗੇ .
ਗਲਤ ਅਨਸਰਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨੇ ਨਾਲ ਲਹੂ ਦੇ ਰੰਗੇ .
ਭਾਈ ਭਤੀਜਾ ਵਾਦ ਸਿਫਾਰਸ ਬੇਈਮਾਨੀ ਹੀ ਚੱਲੇ .
75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ .
ਨਕਲ ਦਾ ਕੈਸਰ ਵਿੱਦਿਆ ਅੰਦਰ ਜਹਿਰ ਫੈਲਾਈ ਜਾਂਦਾ .
ਨਵ ਪੀੜੀ ਦੀ ਸੋਚ 'ਚ ਭੈੜਾ ਰੋਗ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦਾ .
ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਹੁਣ ਕਾਲਾ ਸੂਰਜ ਰਹਿ ਗਿਆ ਇਸਦੇ ਪੱਲੇ .
75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ .
ਫਿਰ ਵੀ ਸੱਚੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਬਾਲਮ ਸੌਂਹ ਅਮਲਾਂ ਦੀ ਖਾ ਕੇ .
ਇਸਦੇ ਤਨ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤ ਭਰਕੇ ਨੈਣੀਂ ਸੂਰਜ ਪਾ ਕੇ .
ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਨੇ ਜਖਮ ਅਵੱਲੇ .
75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ .
ਬਲਵਿੰਦਰ 'ਬਾਲਮ'
ਓਕਾਰ ਨਗਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ)
ਮੋ. 98156-25409

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਦਲਾਅ

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਚਾਅ ਜਵਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ,
ਕਿੱਧਰੇ ਮਰ ਮੁੱਕ ਗਏ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ,,,,
ਕੁੱਝ ਹਰੇ ਭਰੇ ਸੀ ਬੜੇ ਸੋਹਣੇ ਸੱਜਰੇ ਚਾਅ,
ਉਹ ਵੀ ਖੋਰੇ ਸੁੱਕ ਗਏ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ,,,,
ਬੂਠੇ ਹਾਸਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾ ਲਈ ਯਾਰੀ ਸੀ,
ਉਹ ਵੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਛੁਪਾ ਲਏ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੇ,,,,
ਅੱਖ ਦੇ ਅੱਥਰੂ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਰਿਸਤਾ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਆ,
ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਖਣ ਤੋਂ ਲੁਕਾ ਲਏ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੇ,,,,
ਬੜੇ ਸੋਹਣੇ ਸੁਪਨੇ ਸੀ ਸਜਾ ਕੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ,
ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚ,,,,
ਬੜੇ ਡੂੰਘੇ ਜਖਮ ਸੀ ਆਪਣਿਆ ਨੇ ਦਿੱਤੇ,
ਅੱਲੇ ਹੀ ਸੀ ਹਲੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੀਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚ,,,,
ਪਰਮਿੰਦਰ ਇਹ ਜਿੰਦਗੀ ਤੇਰੇ ਬੋਲੇ ਮੁੱਕਣੀ ਨੀ,
ਕੁੱਝ ਖਾਸ ਨੇ ਪਾ ਗਏ ਵਿੱਥ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ,,,,
ਕਿਉਂ ਚੰਗੀ - ਚੰਗੀ ਬਣਦੀ ਫਿਰਦੀ ਆ,
ਸਾਰੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਜਿੱਤ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ,,,,
ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਜੀਦਪੁਰ (ਪਟਿਆਲਾ)

ਮਿੱਠੀ

ਮਿੱਠੀ ਕੁਲਫੀ ਖਾਓ,
ਕੁਲਫੀ ਖਾ ਕੇ ਠੰਢ ਤੁਸੀਂ ਪਾਓ,
ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਵਾਲੀ,
ਕੁਲਫੀ ਲੱਗਦੀ ਬੜੀ ਸੁਆਦ,
ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਕੁਲਫੀ ਵਾਲਾ ਆਉਂਦਾ,
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਜਾਂਦਾ,
ਮਿੱਠੀ - ਮਿੱਠੀ ਕੁਲਫੀ ਖਾਓ,
ਕੁਲਫੀ ਖਾ ਕੇ ਠੰਢ ਤੁਸੀਂ ਪਾਓ,
ਮਿੱਠੀ - ਮਿੱਠੀ ਕੁਲਫੀ ਖਾਓ,
ਕੁਲਫੀ ਖਾ ਕੇ ਮੌਜ ਉਡਾਓ।
ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 344

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 MARCH TO 12 MARCH, 2026

A Sumit Arya Production

Since 2003 . 23 Years . 123 Expos

DULHAN EXPO

WEDDING VENDORS SHOWCASE
AND FASHION SHOPPING

65-80 VENDORS BOOTHS PER EXPO

SERVING NY-NJ-CT-PA

MUSIC & DANCE PERFORMANCES

DESIGNER FASHION SHOWCASE

MEGA RAFFLES AND COUPONS

COMPLIMENTARY CATERING TASTING

FREE ADMISSION

- VENUES/HOTELS
- CATERERS
- PHOTOGRAPHERS
- MANDAPS/DECOR
- EVENT PLANNING
- DEEJAYS
- LIVE ENTERTAINMENT
- MAKEUP/HAIR
- MEHNDI/HENNA
- LIMO/HORSE
- CAKES/PAAN/CHAI
- FOOD STATIONS
- PARTY RENTAL
- PHOTO BOOTHS
- PARTY FAVORS
- FASHION
- JEWELRY
- 25+ CATEGORIES
- 65-80 BOOTHS/EXPO

SUN DAY 12-6 PM
Mar. 29 2026
NEWARK AIRPORT MARRIOTT

Newark Liberty International Airport
1 Hotel Road, Newark NJ 07114

FREE PARKING VOUCHERS AT REGISTRATION DESK

SUN DAY 12-6 PM
Apr. 19 2026
HYATT REGENCY PRINCETON

102 Carnegie Center Drive
Princeton, NJ 08540

FREE AMPLE SELF-PARKING

SUN DAY 12-6 PM
Apr. 26 2026
THE CHARIOT TOTOWA

555 Preakness Avenue, Totowa NJ 07512

FREE VALET PARKING

WHATSAPP +1.732.595.6096

Register Now for Free Entry Passes

For Booths/Stalls Call/Text Sumit Arya:

DULHANEXPO.COM 732.754.1894

DulhanExpo provides it's Vendors a Promotional Platform & the Brides/Visitors a 1-Stop Shopping Convenience. Dulhan Inc. is not responsible for any Claims made by the Vendors & Delivery of Raffles and/or Deals offered by them. Please spend time Evaluating their Talent, Quality and Professionalism and Check all the References before Hiring them. We will be taking all Precautions related to Communicable Diseases and Following the Guidelines by the CDC, WHO, and the Government. Vendors and Attendees are to adhere to then applicable large gathering guidelines. DulhanExpo, it's Vendors & the Venues are not to be held responsible for a Rare Possibility of any type of Infection or Health Issues. Due to some restrictions some of the amenities may not be deliverable as announced.